Montaura

NÚMERO 128
SEGON TRIMESTRE 2019

REVISTA DE MANCOR DE LA VALL

Í N D E X

	pàg.
Crònica ……	3
L'Ajuntament informa ……	13
Ara ha fet vint anys ……	25
Toni Planas Mateu, *Moreneta* ...	26
Església local	32
De tot un poc ……..	34
De tu a tu ……..	38
Festa Pagesa ……..	39
Amics tercera edat	40
Feim Tribu	41
Amunt i avall ……..	42
Dones encantades .....,...	44
Cloenda T. Memòria i C. Dia	46
Escoleta Montaura.....	47
CEIP Montaura ……	49
Biblioteca Municipal ……..	50
CE Montaura	54
Racó infús	55
La bona cuina	57
Imatges d'ahir	58
Per recordar ……	60

Coberta: *Actuació de l'Escola de ball mallorquí, Joana Rotger, amb la companyia dels gegants d'Arrels.*

Fotografies: Biel Pocoví, Magdalena Campaner, Biel Fiol i Joana Maria Alba.

Edita:
Ajuntament de Mancor de la Vall
Plaça Ajuntament, 1 – 07312

Correu electrònic:
revistamontaura@gmail.com

Dipòsit Legal: PM 3-1988

Impremta GOYA
C/ Cristòfol Colom, 8a - 07360 - Lloseta
Tl. 971.51.41.42

Els articles signats expressen únicament l'opinió dels seus autors

Editorial

En el poble hem viscut un segon trimestre de l'any molt mogudet i amb moltes activitats i esdeveniments importants per a la comunitat mancorina. Començàrem el trimestre, en el mes d'abril, amb les festes de Pasqua i l'hem acabat amb les festes patronals de sant Joan, el nostre patró.

Entre els esdeveniments importants hem de ressenyar les dues consultes electorals en diferents àmbits. El dia 28 d'abril, les eleccions generals al Parlament i al Senat; el dia 26 de maig, al Parlament Europeu, al Parlament de les Illes Balears, al Consells insulars i a l'Ajuntament. D'entre els diferents pobles i ciutats de les Balears, Mancor s'ha distingit per una alta participació en totes les consultes. En trobareu complida informació dels resultats a la Crònica del trimestre. Aquests resultats a Mallorca i a Mancor no han fet variar massa la composició de les diferents institucions, pel que fa al seu caire polític, que han dirigit la vida de la nostra comunitat d'ençà del 2015. Pel que fa als Consells insulars ha canviat el partit polític al Consell d'Eivissa, que ha passat a ser del PP ; també s'han produït canvis a altres pobles de les Illes.

Com cada any, coincidint amb les nostres festes patronals, hem entrat al solstici d'estiu, que de valent està donant uns dies molt calorosos, amb manca total de pluja.

En el poble ha retornat la tranquil·litat, després de les festes, però no s'aturen les activitats, a la piscina per apaivagar la forta calor, i dins les cases o a l'ombra, empatant xerrada amb els amics o la família.

telèfons d'interès

Ajuntament	971 501 776	Farmàcia	971 501 037
Ambulàncies	971 204 111	Funerària	971 880 440
Ambulatori antic	971 502 804	Guàrdia Civil	971 501 450
Biblioteca	971 883 518	G. Civil tràfic - Inca	971 883 000
Bombers	971 500 080	G. Civil urgències	062
Bombers urgències	085	Hosp. Comarcal d'Inca	971 888 500
Santa Llúcia	971 501 877	Hosp. Son Espases	871 205 000
Centre de dia	971 870 961	Parroq. S. Joan Baptista	971 501 828
Centre Salut - Inca	971 502 634	Policia Local	687 526 362
Centre Sanitari	971 504 865	Poliesportiu Municipal	971 880 979
Cita Prèvia metge	902 079 079	Punt Informació Juvenil	971 883 518
Col·legi Públic Montaura	971 505 991	Radio taxi Inca	971 881 020
EPI Montaura	971 870 725	Urgències mèdiques	061

TELÈFON D'EMERGÈNCIA 112

C R Ò N I C A

ABRIL

Dia 1 va néixer el nin Marco Barceló Vaquero, fill de Manuel i Vanesa. Donam l'enhorabona als seus pares i familiars.

Dia 2 es va fer una jornada de portes obertes a l´escoleta municipal EI Montaura.

Aquest dia es complien els 94 anys de la independència de Mancor del municipi de Selva.

El mateix dia es va fer un debat a Canal 4 entre els dos candidats a la batlia de Mancor a les properes eleccions municipals. Guillem Villalonga, de MÉS, i Pep Frontera, del PP. El debat es va emetre per TV i ràdio.

A principis de mes es canviaren els ferros on aparquen les bicicletes.

Dia 4 es va realitzar el primer Taller de Meditació, "Desestressa´t", amb Verónica Andrea. Dirigit a dones joves i adultes. Es va fer la sala d´actes de l´ajuntament.

Aquest dia l´ajuntament informa de la convocatòria i bases específiques reguladores per a la creació d´una borsa de personal laboral temporal de treballador/a familiar.

També informa que "L'actuació d'asfaltat nou en el camí de Caimari a Mancor que ha executat l'ajuntament de Selva és una gran millora que afavorirà a molts mancorins i mancorines. Bona feina".

Dia 5 va néixer la nina Claudia Jiménez Elser, filla de Manuel i Celine. Donam l'enhorabona als seus pares i familiars.

Dia 6 es va iniciar el II cicle de concerts "Música i Racons" amb l'actuació, a l'església parroquial, de Júlia Colom i Toni Vaquer. Música per festejar amb la senzillesa de les coses.

Dia 8 va néixer el nin Joan Fontanet Cerdá, fill de Joan i Carolina. Donam l'enhorabona als seus pares i familiars.

Dia 9 a la sala d'actes de l'Ajuntament s'ha presentat el llibre "Papers tacats" de Marçal Isern i Bartomeu Noguera (Les causes franquistes a Alaró).

Dia 11 es va suspendre el taller de Reciclatge Creatiu.

Dia 12 d´abril l´ajuntament informa de les ajudes econòmiques de l´IMAS per a gent gran i que es poden sol·licitar fins dia 26 d´abril.

Dia 13 es va fer un acte de "Veus progressistes" a Mancor baix el lema *"Vine a fer un cafè a Mancor amb Guillem Balboa"*. Es va fer al casal de cultura.

Dia 14, Diumenge del Ram, es va fer la benedicció de Rams, la processó i la missa.

Aquest dia va passar per Mancor la Cursa Ciclista Marathon d´Alaró BTT, motiu pel qual no es va poder estacionar a uns carrers i la circulació va patir restriccions.

El mateix dia es casaren David Baños Romero amb Antònia Bibiloni Muñoz. Enhorabona i moltes felicitats.

Dia 15 es publica a premsa *"Más de cuarenta municipios capturaran y castrarán gatos asilvestrados en sus calles"* on s´anomena el nostre poble i la feina que s´hi està fent.

Dia 16 es va publicar *"En el Montaura me siento como en casa, es como una familia".* Article que fa referència a l´homenatge que es va retre a José Antonio Martínez, agraint la seva tasca altruista dins el club Esportiu Montaura. Enhorabona!

El mateix dia va morir Joan Martorell Payeras, *Minyè*, als 81 anys d'edat. El nostre condol a familiars i amics.

També va néixer aquest dia la nina AmeliaVidal Ramis, filla de Jordi i Margalida. Enhorabona als seus pares i familiars.

Dia 17 va morir a Palma on residia, el mancorí Joan Martí Frontera, *Pollet*, als 95 anys d'edat. Donam el condol als seus familiars.

El mateix dia va morir a Alaró on residia, la mancorina Catalina Munar Mateu, de *cas Ferrer*, als 91 anys. Donam el condol als seus familiars.

També aquest dia l´ajuntament fa públic un agraïment a Bonifacio Inarejos i a Catalina Martorell per intentar reanimar a una persona el dia anterior.

Dia 18 Dijous Sant. A l'església s'ha celebrat la missa de Dijous Sant i s'ha instal·lat la Casa Santa a una capella en front de l'entrada lateral de l'església.

Divendres dia 19, organitzat per l'Ajuntament, s'ha celebrat l'excursió, sota el nom de *Berenar a Biniarroi.* Pujada pel camí de Biniarroi i baixada pel camí de sa Font Garrover, amb la participació d'unes 20 persones, entre les quals dues persones de 75 anys.

Dia 21 diumenge de Pasqua. Es publica a premsa *"La Mancomunidad del Raiguer alcanza el nivel de reciclaje que se exige para 2035"* allà s'afirma, segons l´estadística, que Mancor és un dels pobles on millor es recicla.

Dia 22, Romeria a Santa Llúcia que va quedar deslluïda degut a la pluja. Es varen suspendre la processó, els jocs infantils i el ball mallorquí. A l'hora de fer l´arròs, la majoria de grups cercaren un lloc a cobro. Cada grup va rebre un obsequi pintat a mà pels usuaris del Centre de dia. Així i tot, entre tots els grups, unes 500 persones s´apuntaren i l´ajuntament va repartir beguda. L´horabaixa, a dos bars del poble, hi va haver concert i Dj.

Dia 26 hi va haver un contacontes a la biblioteca, *"Marina a la recerca de la fruita més dolça del món"* a càrrec de "Pecata minuta".

Dia 27 es realitzà la cursa ciclista Mallorca 312. Es produïren talls i restriccions de trànsit a la carretera que va cap a Inca.

Diumenge dia 28 va ser un dia ple d´actes. Durant tot el dia es dugueren a terme les votacions per a les eleccions generals.

A les 9’30 s’inicià la Caminada solidària organitzada per Amunt i Avall a benefici de Debra, Abdem, X fràgil i Huntington.

A les 11, a la plaça de l’Església, se celebrà la festa de Sant Jordi amb diverses activitats (venda de coques a benefici del viatge d’estudis del CEIP Montaura, paradeta de venda de llibres per part de l’APIMA, suc de taronja i molt més, taller de punt de llibres i altres manualitats).

Resultat de les eleccions generals de dia 28 d’abril a Mancor

AL CONGRÉS

PP: 210
PSOE: 201
Podem: 115
Veus Progressistes: 112
VOX: 107
Ciudadanos: 95
PI: 45
Pacma:4
Recortes cero:1
Por un mundo justo: 2
Actúa:2
En blanc: 6
Nuls:6

AL SENAT

Cosme Bonet (PSOE) 220
Pep Malagrava (UP-VP) 165
Rosa Cursach (UP-VP) 168
Susanna Moll (PSOE) 209
Maria Salom (PP) 233
Miguel Ángel Ramis (PP) 213
Rafel Ballester (PI) 51
Juana Xamena (PI) 48
Pedro Ribas (C's) 88
Beatriz Medina (C's) 75
Marina Mir (PACMA) 12
Jose Miñado (PACMA) 5
Antonio Salvá (VOX) 82
Manuela Cañadas (VOX) 71
Irina Martínez (Recortes cero) 4
Jaume Bonet (Vida i Autonomia) 3
Maria del Carmen (Por un mundo más justo) 1

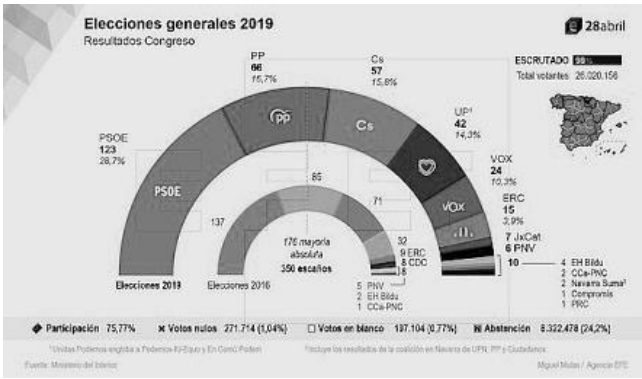

Dia 30 d´abril, emmarcat dins els actes de Sant Jordi, Enmanuel Danet, contador d´històries, presentà *“Rondalles a cau d´orella”.* Activitat conjunta entre la biblioteca, Centre de Dia i Taller de memòria.

MAIG

Dia 5 a Sa Font, es va dur a terme el segon concert del cicle "Música i racons" amb el grup Marala. Tres dones que es defineixen com a valentes i feministes, despertes i conscients, alhora que sensibles i vulnerables, carismàtiques i virtuoses.

Dia 7 es va fer a la Biblioteca: *"Contes d´Europa. Un viatge per Europa a través dels seus contes"* on el contador de contes, Enmanuel Danet, va embadalir als presents.

Dia 9 es va iniciar el taller *"Dona, cos i ànim".* Impartit per Mona Belizán, aquest taller convida a revisar i reconstruir la identitat femenina des del treball corporal. Programació de Genèrica que va tenir continuïtat els dies 16 i 23 de maig.

El diumenge, dia 12, se celebrà la Diada solidària amb diferents actes (jocs populars, ball de Festa Pagesa, sorteig de regals, tardeo). A les 12 h, amb el suport del Consell de Mallorca, s'ha celebrat al Casal de Cultura l'hora del conte *"Nassos i més"* a càrrec de Centímetres teatre. Dinar de Paella. Actuació de Societat Anònima i el Dj Lino & Jonniepub. Fi de festa amb l'actuació de Valltukada. *(Vegeu informació exhaustiva a la secció Amunt i Avall).*

Dia 14 es va fer una xerrada informativa a l´ajuntament per explicar el Servei de Teleassistència Municipal que està concertat amb Creu Roja. Aquest dia s´inicià l´asfaltat d´un tram del carrer Massanella i del carrer Mestre Cavaller.

Dia 14 es va obrir la inscripció al torneig de Tennis Sant Joan 2019.

Dia 15 es va fer una xerrada per a pares i mares al CEIP Montaura, organitzada pel centre i Policia Local de Mancor de la Vall: *"Oci o adicció".* En fou el ponent Manel Crespí, Policia Tutor d´Inca.

Dia 17 es va iniciar un cicle de xerrades organitzades per l´associació FEIM TRIBU baix el lema de : *Creixem junts.* Criança i salut. Aquesta vegada el tema va ser *"Alimentació"*, a càrrec d´Isabel Craballeira, dietista integrativa.

Aquest dia es va obrir el termini per apuntar-se a la IV Cursa, Caminada solidària i al pa amb oli solidari, que es farà dia 7 de juny

Dia 18 es va fer una berenada i taller per a famílies amb infants en edat escolar: *"Eduquem en Igualtat. Com fomentar l´empoderament i l´autoestima dels nostres infants"*, organitzat per l'AMIPA CEIP Montaura i per l´àrea de Serveis Socials de l´ajuntament. Fou impartit per rosa Mascaró i amb l´objectiu de prevenir la violència de gènere.

Aquest dia també s´obrí el termini per inscriure's a la festa futbolera de Son Amunt i Son Avall que es farà dia 8 de juny. Per poder jugar es demana el requisit de ser major de 18 anys.

Dia 22 hi va haver una presentació del Campus *"Estiu Mancor de la Vall"* que es durà a terme entre el 24 de juny i el 31 d´agost, gestionat pel Club Multiesportiu Portal de la Serra amb la col·laboració de l´ajuntament.

El dia 26 de s'han celebrat eleccions al Parlament europeu, al Parlament de les Illes Balears, al Consell de Mallorca i als Ajuntaments.

Resultats de les eleccions del dia 26 de maig a Mancor

Parlament Europeu	**Parlament I. Balears**	**Consell de Mallorca**	**Ajuntament**
Participació: 78%	MÉS: 246	MÉS: 253	MES: 470
PSOE: 204	PSIB: 141	PP: 285	PP: 465
PP: 249	PP: 296	PSOE: 132	En blanc: 11
Ciudadanos: 62	Ciudadanos: 30	VOX: 41	Nuls: 12
Podemos: 55	Podem: 36	Ciudadanos: 31	*Majoria absoluta de MÉS per 5 vots!!!*
Ara repúbliques: 34	El PI: 118	Unides Podem: 37	
Vox: 34	VOX: 40	PI: 120	
Junts: 32	Pacma: 5	Mov4illes: 10	
Europa solidària: 34	Altres: 7	Actúa: 2	
Pacma: 8	En blanc: 5	Falange: 1	
Altres: 15	Nuls: 2	ASI: 0	
En blanc: 25		PLE: 0	
Nuls: 8		En blanc: 5	
		Nuls: 7	

Dia 30, a l´aparcament del cementiri, hi va haver una jornada oberta per a la vacunació, desparasitació i identificació amb xip de mascotes. Un acte exclusiu per a socis de la Societat de caçadors de Mancor de la Vall i no socis residents al poble.

Dia 31 de maig , durant el matí i presentat per Encantades per Mancor, un grup de dones es reuní per preparar la trobada d´Espais Dones del Raiguer. Trobada que se celebrarà dia 12 de juny a Binissalem.

JUNY

Dia 1 va néixer la nina Carme Bibiloni Baños, filla de David i Antònia. Donam l'enhoraboba als seus pares i familiars.

Aquest mateix dia es va obrir la piscina municipal en horari d'11 a 22 h. L´entrada fou gratuïta fins passades les festes de Sant Joan.

Dia 4 es va publicar un avís per part de l´ajuntament, per adquirir camisetes de les festes de Sant Joan.

Dia 5 es va fer una donació de Sang a la sala de l´ajuntament. El Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears ens va enviar aquesta informació: *Gràcies a la campanya a Mancor de la Vall, dia 5 de juny de 2019, 21 persones es varen acostar a donar sang. Es varen aconseguir 19 donacions. Cap persona va donar sang per primera vegada. ¡Una donació, tres vides! Cada donació de sang ha assegurat tres transfusions gràcies als hematies, les plaquetes i el plasma que s'aconsegueix. Esperam i desitjam que en el futur puguem seguir comptant amb la vostra amabilitat i predisposició. Entre tots podem aconseguir les 200 donacions de sang que cada dia es necessiten a Balears. Fins aviat!*

Fundació Banc de Sang i Teixits de les Illes Balears

Dia 7 hi va haver una xerrada dins del cicle organitzat per FEIM TRIBU. Aquesta vegada: “Resolució de conflictes”, per Estela Berenguer. El valor de educar. Ales 19 h a la sala d´actes de l´ajuntament.

Al mateix temps s´iniciaren les activitats de la IV Cursa i Caminada solidària. Primer amb curses infantils, després el runnig i caminada. En acabar es va fer un pa amb oli solidari a la plaça de l´Església. Tot a benefici de l´associació Debra.

Dissabte dia 8, a les 09 h, es varen amollar coets per iniciar la XXVIII Trobada de pintores i pintors que varen tenir fins l´endemà, al migdia, per autentificar les teles i entregar les seves obres.

El mateix dia, al migdia, ja s´encalentiren motors per a la III festa de futbol “Sonamunt & Sonavall. Cada un dels grups organitzà un dinar. Al capvespre es va jugar el partit de futbol 7 femení i el de futbol 11 masculí. Al primer en foren guanyadores el grup de SONAMUNT, i del segon SONAVALL. La festa acabà amb l’anomenat “Tercer temps”, acompanyats del Dj, Lino.

Diumenge dia 9 es va fer un dinar al casal de cultura per a pintores, pintors i acompanyants.

Hora-baixa un concert en un in-dret peculiar, al carrer Son Simó. Victor Uris trio amb la seva música afro-americana que balla entre el Blues, el Jazz i el Swing fou el tercer concert del II cicle de “Música i racons”.

Dia 10 l´Associació Gent Activa va fer l´activitat de “Ballam by Michèle” per a tothom, a la plaça de l´Ajuntament.

Dimarts dia 11, a les 10 h, a Santa Llúcia, es va fer la cloenda del Taller de memòria i habilitats socials. *(Vegeu l’apartat Cloenda del Taller de Memòria 2018-2019)*

Dia 12 es va fer el darrer ple municipal la legislatura 2015-2019.

El mateix dia va tenir lloc l'exhibició de natació sincronitzada a la piscina municipal per part del CE Sincro d'Inca.

Dia 13 es va fer una formació No i Punt per a saber. "Què pots fer davant una agressió sexista o sexual", per part de la Direcció Insular d´Igualtat, conjuntament amb l´Ajuntament. La gent formada en aquesta edició i la formada l´any anterior actuaren com agents durant les festes. Es va activar el Protocol d´actuació davant les agressions sexistes i sexuals en festes locals i patronals, sobretot durant el dies 15 i 21.

Els membres del passat consistori

Aquest mateix dia s´iniciaren les Festes de Sant Joan.

A les 18h festa infantil de l´escola de tennis al poliesportiu.

Ales 19'30 h, cercavila de xeremiers d´Arrels, s´hi afegiren els gegants. Es varen hissar dues banderes de Mancor al campanar de l´església.

A les 20 h es va tenir lloc el pregó de festes. Enguany a la plaça de l´Ajuntament per part de l'artista local, Manuel Alba Mateu. A més del pregó, va exposar una petita part de les seves obres.

A les 21 h s´inaugurà l´exposició de quadres de la XXVIII trobada de pintores i pintors, la qual va romandre oberta durant el matins i en horari d´obertura de l´Ajuntament.

Dia 14 es varen casar Maria Cristina de Jesús Munar amb Lidiana de la Caridad Lazo Vicente. Enhorabona i moltes felicitats.

El mateix dia, divendres, es feren activitats infantils i aquàtiques a la piscina municipal.

Els components del nou ajuntament

El vespre, quasi 600 persones acudiren al Sopar a la fresca a la plaça de Dalt i a la de l´Ajuntament. L´humorista Xavi Cañellas va animar la vetllada.

Dissabte dia 15, a les 17 h, hi va haver un Plenari de Constitució del nou ajuntament, en el qual Guillem Villalonga fou proclamat batle. Per part del partit MÉS també en formen part: Joana Ma-

ria Alba Mateu, Joan Ramon Villalonga, Teresa Fontanet Mateu i Joan Ramon Vallori. Per part del Partit Popular: Josep Frontera Martorell, Gabriel Llobera Serra, Dolores Tévar Martorell i Maria del Carmen Riera Ramis. Després de l'acte es va oferir un refresc als assistents.

Els actes de les festes patronals continuaren a Son Morro amb l´Actuació de Valltukada,

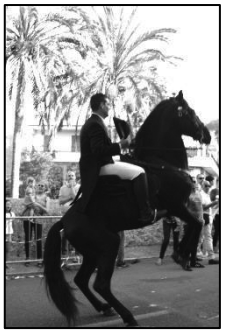

passa-carrers dels cavalls menorquins amb l´actuació d´una banda. Després d´un breu descans es va fer un concert, allà mateix, amb Cris Juanico i Duplicats. A la vegada, a l´Avinguda 2 d´abril, hi havia una barra muntada per bars de Mancor, unes Food Truck i paradetes solidàries.

Dia 16 al capvespre, al camp de futbol de Turixant, es jugà un partit de veterans: CE Montaura i l´UD Poblense.

Més tard es va fer un exhibició de balls mallorquins a la plaça de l´Ajuntament a càrrec de l´Escola de ball mallorquí Joana Rotger. Foren acompanyats en el ball amb el gegants d´Arrels: Joan i Llúcia.

Aquest dia a premsa es publicà *"Guillem Villalonga ya es alcalde de Mancor tras ganar en las urnas por cinco votos"*.

Dia 17 es va fer un seguit d´activitats infantils a partir de les 17'30 h a la plaça de Baix: corregudes de joies, tombada d´olles i pintada de murals.

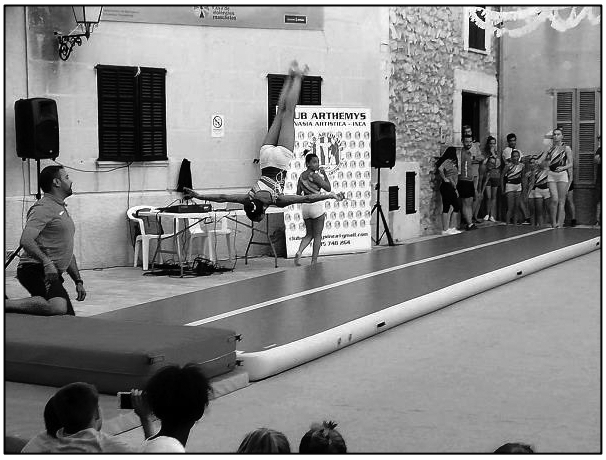

A la plaça de l´Ajuntament el Club Arthemys va fer una exhibició de gimnàstica artística amb molta participació. Aquest dia es publicà a premsa *"La gran fiesta del caballo"*, referit a l'actuació dels cavalls de Menorca a Mancor.

Aquest mateix dia va morir a Lloseta el mancorí Pep Martorell Reynés, *Rata*, als 86 anys d'edat. Donam el condol als seus familiars.

Dia 18 el CEIP Montaura va fer la festa de final de curs amb Dècades Music Festival i un sopar a la zona del Casal de Cultura.

Dia 19 al capvespre, es va fer la Marxa ciclista mancorina amb el Club ciclista Mancor de la Vall i per a totes les edats. La ruta arrancà a la plaça de Dalt i acabà a la piscina municipal amb un gelat i un capfico.

Va seguir la Final del torneig de tennis individual absolut.

Al vespre, el Somni Produccions va presentar l´obra de teatre *"Un Tramvia anomenat desig"* a la plaça de l´Ajuntament. Una obra no recomanada per a menors de 16 anys que no va deixar indiferent als assistents.

Dia 20 fou el dia de la ruta de tapes on 4 grups musicals animaren els carrers dels nostre poble.

Divendres dia 21 es va fer una festa infantil al Casal de Cultura animat pel grup Mel i Sucre.

Al vespre, a partir de les 23 h i a la plaça de Dalt, es va fer la XIII Moguda Mancorina amb les actuacions dels grups Emboirats, Enrokats, Feeling Band i Societat Anònima. Estava prevista l´actuació del grup Disccovers, que per motius personals, no pogueren assistir. Aquest vespre la recollida selectiva porta a porta no es va poder dur a terme.

Dia 22 es va fer la Gran Verbena a la plaça de l´Ajuntament amb l´actuació de les orquestres Galatzó i Trébol.

Diumenge dia 23 a les 19'30 h se celebraren les Primeres Vespres de Sant Joan i l'ofrena floral a l´església.

A les 20 h hi va haver exhibició de balls mallorquins a la plaça de l´Ajuntament per l´agrupació Festa Pagesa.

A les 21'45 a la plaça de Baix s´entregaren els premis de les competicions esportives. També es va agrair a Miquel Àngel Villalonga el disseny del logo que va fer per posar a les camisetes de la moguda mancorina, que també ha estat portada del programa de festes. També va fer el disseny dels tassons reutilitzables de festes.

A les 22 h s´inicià la Desfilada s´Estel a càrrec del Club d´esplai s´Estel. Part de les peces que desfilaren eren fetes pel grup de joves gràcies al seu enginy i usant productes reciclats.

Dilluns 24 durant el matí s´instal·là la taula informativa de l´AECC.

Una cercavila per part dels xeremiers d´Arrels a les 10'30 h va cridar a l´Ofici Solemne en honor del nostre Patró. Aquest s´inicià a les 11'30 h i fou oficiat per Mn Josep Ramon Ortega Fons junt amb altres sacerdots. L´Agrupació festa Pagesa va oferir el ball de l´Oferta i en feren les ofrenes.

Acte seguit varen actuar el Ball de Cavallets i Batalla festiva, a la plaça de l´Ajuntament. Un aperitiu als assistents, amb un bon bater de sol, finalitzà els actes matinals.

A les 19 h tengué lloc, a la plaça de l'Església, el XLIV Homenatge a la Gent Gran. Els gegants d´Arrels hi foren presents i després de les paraules del rector i del batle es donaren els obsequis a la gent gran. Es va donar un ram a l´home i a la dona majors i al matrimoni de més edat.

El matrimoni de més edat

A la nit el grup Arpellots Havaneres Band va acabar els actes festius, amb rom cremat i amollada de coets.

El mateix dia 24 també es va iniciar el Campus Estiu Mancor de la Vall que durarà fins dia 31 d´agost. Ofereix escola matinera i menjador. L'organització és a càrrec del Club multiesportiu Portal de la Serra de Tramuntana, amb la col·laboració de l'Ajuntament.

Dia 29 es va obrir el termini per apuntar-se a Aquagym que es farà a la piscina municipal els mesos de juliol i agost.

El diumenge dia 30 es va fer el IV concert del II cicle de "Música i racons". Aquesta vegada a la plaça de l´Església amb l´actuació de Cap pela.

Joana Maria Alba Mateu

A J U N T A M E N T I N F O R M A

I. Sessió ordinària del ple de l'ajuntament de Mancor de la Vall de dia 8 de maig de 2019

1. Aprovació si escau, del Conveni amb l'ATIB.

El Batle, després de llegir la proposta d'aprovació, explica que amb aquest Conveni es facilitarà la gestió de les multes viàries i que permetrà una actuació administrativa més eficient, ja que es tindrà accés a bases de dades i a material.

Com que ningú desitja afegir res, se sotmès la proposta a votació dels membres del Ple i s'aprova aquesta per unanimitat.

2. Aprovació, si escau, de la cessió del tram de vial que va des de la rotonda de l'entrada fins Son Morro.

Atesa la Proposta de Batlia següent:

*"**Atès** que en data 23 d'abril de 2019 tingué entrada al present Ajuntament (2019-E-RC-500) comunicació de l'acord de cessió en favor de Mancor de la Vall del tram vial MA2112, des del punt quilomètric 3,957 fins el punt 4,483, adoptat pel Departament de Territori i Infraestructures del Consell de Mallorca.*

***Tenint en compte** que l'Ajuntament de Mancor de la Vall es fa càrrec del manteniment d'aquest tram vial assenyalat des de fa anys enrere.*

***Considerant** que amb dita cessió, la gestió municipal del tram vial serà més eficaç ja que el tram travessa sòl urbà i suporta un trànsit eminentment local.*

***Considerant** que amb l'esmentada cessió del tram vial, se simplificarà així qualssevol tramitació d'expedients vinculats a autoritzacions d'obres i explotació de la vida.*

***Tenint en compte**, de conformitat amb els plànols i informes complementaris adjuntats en la comunicació del Consell de Mallorca, que la continuïtat de la xarxa de carreteres del Consell de Mallorca no queda alterada amb la cessió pretesa, per tal que el nucli urbà de Mancor de la Vall és el punt final de la via.*

ES PROPOSA

***PRIMER. -** Que pel Ple de l'Ajuntament de Mancor de la Vall s'accepti la cessió per part del Consell de Mallorca del tram vial (MA 2112, des del punt quilomètric 3,957 fins el punt 4,483) en favor de l'Ajuntament de Mancor de la Vall.*

***SEGON. -** Donar compte al Departament de Territori i Infraestructures del Consell de Mallorca de l'esmentat acord d'acceptació de la cessió, una vegada s'hagi adoptat".*

Una vegada explicada la proposta als membres del Ple, intervé el Sr. Joan Antoni Ripoll Campaner per preguntar qui realitzava les tasques d'asfaltat d'aquest tram. Respon el Batle que l'asfaltat el feia el Consell de Mallorca però que el manteniment ordinari el feia l'Ajuntament. Afegeix, a més, que cada vegada que es volia realitzar una prova esportiva, era necessari demanar permís al Consell i que si s'accepta aquesta cessió, ja no serà necessari.

Intervé en aquest punt el Sr. Miquel Àngel Abrines per dir que es podria aprofitar per posar ressalts a fi de reduir la velocitat de circulació. Intervé el Sr. Ripoll per suggerir que s'habilitin més passos de vianants, propostes que s'estudiaran una vegada es faci efectiva la cessió.

Sotmesa la proposta a votació, s'aprova per unanimitat.

3. Donar compte de la liquidació del Pressupost 2017

El Batle explica als membres del Ple la documentació enviada juntament amb la convocatòria, amb especial incidència del resultat pressupostari i del romanent de Tresoreria.

4. Reconeixement extrajudicial de pagament de fra. de 2018, presentades dins del 2019.

El Batle explica que al llarg dels mesos de març i abril han arribat més factures de l'any 2018, i s'han detectat altres que estaven pendents de comptabilitzar, proposant la seva aprovació de reconeixement extrajudicial per pagar-les.

Sotmesa la Proposta a votació, s'aprova per 5 vots favorables de Més i 3 abstencions del PP.

5. Aprovació si escau, del Conveni del Pacte de Batles i Batlesses.

El Batle explica les actuacions previstes amb aquesta subvenció i que el Consell de Mallorca demana que sigui el Ple de la Corporació el que aprovi la signatura del Conveni.

Sotmesa la Proposta a votació, s'aprova per unanimitat.

6. Ratificació de l'acceptació de la cessió efectuada per Sra. Bàrbara Caldentey.

El Batle explica que a l'any 2017, el Batle del moment va signar un Conveni urbanístic amb aquesta senyora que no va poder efectuar-se per ser il·legal; motiu pel qual va presentar una reclamació de responsabilitat patrimonial per import de 63.748,79€.

Després de tramitar l'oportú expedient, la interessada va acceptar el pagament d'una indemnització de 3.050,46€, i en data 26 d'abril va signar-se un acta de segregació i cessió del sòl que al seu dia, va cedir-se per a la cobertura del Torrent, essent necessari que el Ple ratifiqui aquesta cessió.

Sotmesa la proposta a votació, s'aprova amb 5 vots a favor de Més i 3 abstencions del PP.

8. Precs i Preguntes.

A aquesta sessió no es van presentar precs ni preguntes

II. Sessió extraordinària del ple de l'ajuntament de Mancor de la Vall de dia 16 de maig de 2019

1. Aprovació, si escau, del projecte de Pressupost per l'any 2019.

El Batle demana si tothom ha consultat la documentació remesa del Pressupost de l'any 2019; indicant que aquest es troba en un lleuger superàvit.

ESTAT DE DESPESES

Capítol 1r	Despeses de personal	549.891,38
Capítol 2n	Despeses en béns corrents i serveis	663.809,00
Capítol 3r	Despeses financeres	900,00
Capítol 4t	Transferències corrents	227.200,00
Capítol 6è	Inversions	282.735,00
Capítol 9è	Amortitzacions de préstecs	25.000,00
TOTAL DESPESES		1.749.535,38

PRESSUPOST DE DESPESES

El **capítol 1r de despeses de personal,** que recull els crèdits destinats al personal de l'Ajuntament, en compliment del que disposa la Llei 6/2018, de 2 de juliol, de Pressuposts generals de l'Estat per a l'any

2018 i que es troba prorrogada actualment; si bé es recullen les modificacions previstes en matèria de personal als successius Decrets-llei que s'han dictat. Per tant:

1) S'ha previst l'increment salarial d'un 2,5 % als empleats municipals en previsió del que es disposa als Pressuposts Generals de l'Estat i sempre que aquesta Llei ho permetre, i que s'ha aplicat des del mes de gener amb el Pressupost prorrogat.

2) S'ha previst l'assumpció del pagament del complement retributiu de carrera profesional, aprovat inicialment al Ple ordinari de març de 2019 i que si s'aprova definitivament tindrà efectes aproximadament des del mes de juny/juliol.

3) Es mantén el Pressupost de contractació de personal per cobrir vacances de les treballadores familiars sempre que no sigui possible cobrir-les amb el personal que està contractat. S'ha posat en marxa un borsí per atendre a aquestes necessitats sense cridar a una empresa externa.

4) Les despeses derivades de l'aplicació del Conveni de personal s'han tingut en compte a aquest Capítol.

El **capítol 2n de despeses en béns corrents i serveis,** s'ha incrementat en 95.232,08€ per assumir les despeses extrajudicials aprovades pel Ple en març de 2019 i a la vista de l'estat d'execució del Pressupost de 2018.

Es preveu que amb aquesta quantitat, i a la vista de les necessitats apreciades a l'exercici 2018, es puguin assumir les obligacions pertinents pel correcte funcionament dels serveis municipals sense necessitat de fer modificacions pressupostàries.

El **capítol 3r de despeses financeres i el capítol 9 de passius financers,** donen cobertura a un préstec amb Bankia que finança les obres que al seu moment es varen fer al Centre de Dia i que al mateix temps estan subvencionades. Cada any l'Ajuntament rep un ingrés de l'import total de la quota del préstec. Per aquest motiu, i donat les dades d'anys anteriors, els capítols 3 i 9 es mantenen.

El **capítol 4t de transferències corrents**, també té un lleuger increment al global, i es mantenen les subvencions nominatives previstes als darrers anys, a les associacions Arrels, Llépols del Llúpol, Fons Mallorquí de solidaritat i al Club Esplai s'Estel.

En relació al **capítol 6è d'inversions**, s'inclou al pressupost l'Annex d'inversions que recull totes les inversions proposades a més de la seva forma de finançament. Hi ha una reducció significativa en aquest capítol atès que es coneix que altres Administracions no oferiran determinades subvencions.

Finalment, **al capítol 9è**, està prevista la mateixa quantitat que en anys anteriors, destinada a la comptabilització del pagament del préstec de les obres del Centre de Dia, que com s'ha esmentat anteriorment, es pagat per l'Ajuntament i es rep la mateixa quantitat de la Comunitat Autònoma.

INVERSIONS

Descripció	Total	Ajuntament	Consell	CAIB
Millores Ajuntament Vell	60.000		60.000	
Supressió barreres arquitectòniques cementeri	48.000		48.000	
Remodelació enlumenat públic	57.000		57.000	
Obres reformes vies públiques-marge camí	5.850	5.850		
Millores placeta des Pou	40.000		40.000	
Pavimentació vies públiques	35.000		35.000	
Aquisició maquinària	4.000	4.000		
Instal·lació plaques solars Casal de Cultura	24.085	16.795		7.290
Mobiliari Escoleta	1.500	1.500		
Mobiliari Biblioteca	2.500	2.500		
Equipament oficina i ofimàtica	4.800	4.800		

PRESSUPOST D'INGRESSOS

En quant al pressupost d'ingressos s'ha intentat ajustar a la liquidació del pressupost de l'exercici 2018 així com a les subvencions efectivament rebudes i especialment, les que se té constància que es convocaran.

Per a fer les previsions d'ingressos des capítols 1, 2 i 3 s'ha calculat la mitjana dels ingressos efectivament recaptats els tres anys anteriors

En la redacció del pressupost s'ha tingut en compte la regla de la despesa i el compliment de l'objectiu d'estabilitat pressupostària de la Llei Orgànica, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i Sostenibilitat Financera i les limitacions establertes en l'endeutament.

Atès que ningú desitja afegir res, se sotmet a votació, i s'aprova inicialment el pressupost per a l'any 2019 amb 4 vots a favor de Més i 3 vots en contra del PP.

2. Aprovació, si escau, de l'expedient de reconeixement extrajudicial de crèdits.

El Batlle llegeix la proposta d'aprovació de l'expedient de reconeixement extrajudicial de crèdits de fra. Presentades en 2019 que són de l'exercici 2018.

Sotmesa la proposta a votació, s'aprova amb 4 vots favorables de Més i 3 vots en contra del PP.

III.- Sessió constitutiva de la nova corporació, celebrada per l'ajuntament ple el dia quinze de juny de dos mil denou.

A la Sala de Sessions de l'Ajuntament de Mancor de la Vall, essent el dia 15 de juny de 2019, es reuneix l'Ajuntament en Ple, a l'objecte de celebrar la sessió constitutiva de la nova Corporació dins del termini legalment establert.

Convocada la sessió per a les 17:00 hores, es declara oberta la mateixa essent l'hora assenyalada, i intervé la Secretària-Interventora de l'Ajuntament de Mancor de la Vall per donar lectura als resultats de les eleccions municipals del 26 de maig de 2019 i a la identificació dels regidors i regidores electes, essent:

De la candidatura de Més Per Mallorca- APIB (MÉS-APIB)

- Guillem Villalonga Ramonell
- Joana Maria Alba Mateu
- Joan Ramon Villalonga
- Teresa Fontanet Mateu
- Joan Ramon Vallori.

De la Candidatura del Partit Popular

- Josep Frontera Martorell
- Gabriel Llobera Serra
- Maria del Carmen Riera Ramis
- Maria Dolores Tévar Martorell

Indica en aquest punt la Sra. Secretària-Interventora que obren a la Secretaria Municipal les declaracions de béns i interessos dels tots els membres de la Corporació entrant, i per tant, es considera complerta aquesta exigència

A continuació, es procedeix a la constitució de la mesa d'edat que "*està integrada pels elegits de major i menor edat presents a l'acte, actuant com a Secretàrai el de la Corporació*"

Se sol·licita a les senyores Maria Dolores Tévar Martorell i Maria del Carmen Riera Ramis que s'aproximin a l'objecte de prestar jurament o promesa del càrrec, exhibint la credencial com a Regidores electes.

Ambdues opten pel jurament del càrrec segons la fórmula següent:

"Jur per la meva consciència i pel meu honor de complir fidelment les obligacions del càrrec de regidor de l'Ajuntament de Mancor de la Vall, amb lleialtat al Rei, i de guardar i fer guardar la Constitució com a norma fonamental de l'Estat".

Una vegada constituïda la mesa d'edat, passa a presidir la sessió la Presidenta de la mesa. La Secretària indica que han de prendre possessió del càrrec els regidors i regidores electes, i que la mesa ha decidit que aquesta pressa de possessió es faci per ordre alfabètic de llinatges.

S'aproximin a prestar jurament o promesa per ordre alfabètic de llinatges els regidors i regidores electes. Així, la Sra. Dolores Tévar es dirigeix a cadascun dels electes amb la següent fórmula:

"Jurau o prometeu per la vostra consciència i pel vostre honor complir fidelment les obligacions del càrrec de regidor de l'Ajuntament de Mancor de la Vall, amb lleialtat al Rei, i de guardar i fer guardar la Constitució com a norma fonamental de l'Estat?"

La Sra. Joana Maria Alba Mateu contesta "Sí, ho promet"

La Sra. Teresa Fontanet Mateu contesta "Sí, ho promet"

El Sr. Josep Frontera Martorell contesta "Sí, ho jur"

El Sr. Gabriel Llobera Serra contesta "Sí, ho jur"

El Sr. Joan Ramon Vallori contesta "Sí, ho promet"

El Sr. Joan Ramon Villalonga contesta "Sí, ho promet per imperatiu legal"

El Sr. Guillem Villalonga Ramonell contesta "Sí, ho promet per la meva consciència i honor i per imperatiu legal, amb la lleialtat al Rei, i guardar i fer guardar la Constitució com a norma fonamental de l´Estat."

La Sra. Presidenta de la mesa d'edat declara constituïda la Corporació.

Pren la paraula la Sra. Secretària de l'Ajuntament per explicar que una vegada constituïda la Corporació, es pot procedir a l'elecció del Batle. A tal efecte, poden ser candidat tots els regidors que encapçalin les seves corresponents llistes, si bé aquesta candidatura és renunciable en aquest precís moment.

A continuació demana als regidors qui són els candidats a Batle o Batlessa; i s'aixequen el Sr. Frontera Martorell i el Sr. Villalonga Ramonell a efectes de presentar la seva candidatura.

S'explica per part de la Secretària que si algú d'aquests candidats obté majoria absoluta (5 vots), serà proclamat electe. Si cap d'ells no obté la dita majoria, és proclamat batle el regidor que encapçali la llista que hagi obtingut major nombre de vots populars en el corresponent municipi.

A aquest punt, es procedeix a la votació, començant per la candidatura menys votada en les darreres eleccions. El candidat del Partit Popular, Sr. Frontera Martorell obté quatre (4) vots a favor de la seva investidura.

Seguidament es procedeix a la votació de la candidatura de Més per Mallorca, encapçalada pel Sr. Villalonga Ramonell, qui obté cinc (5) vots a favor de la seva investidura, el que representa la majoria absoluta.

Intervé la Sra. Presidenta de la mesa d'edat per dir que com a conseqüència de la votació, i previ jurament o promesa, queda proclamat Batle de l'Ajuntament de Mancor de la Vall el Sr. Guillem Villalonga Ramonell, qui s'aproxima per prometre el càrrec de conformitat amb aquesta fórmula:

Jurament o promesa batle

"Promet per la meva consciència i pel meu honor de complir fidelment les obligacions del càrrec de batle de l'Ajuntament de Mancor de la Vall, i per imperatiu legal, amb lleialtat al Rei, i de guardar i fer guardar la Constitució com a norma fonamental de l'Estat".

La Sra. Dolores Tévar li entrega el bastó de comanament i passa a presidir la sessió el Batle electe, qui pren la paraula per dir:

"Bones tardes a totes i tots, com ja vaig dir fa quatre anys en aquest mateix lloc, i en aquest mateix acte és un privilegi viure a Mancor i molt més ser el batle de Mancor. Primer vull donar la benvinguda als nous regidors, als dos de MÉS per Mancor i els tres nous regidors del Partit Popular, benvinguts i preparau-vos per fer feina per Mancor, tant els que estau a l´equip de govern, com els que estau a l´oposició, on també es pot fer molta feina, i ho puc dir per vuit d´anys d´experiència sense defallir.

Seguidament agrair-vos a tots que avui sou aquí la vostra presència. Vull donar les gràcies als meus familiars i amics, que sé que hi són però als que darrerament he descuidat. Agrair-vos a tots els que ens heu donat suport amb el vostre vot, i dir-vos que no vos decebrem, i que ens deixarem la pell per poder assolir tot allò que vos hem proposat, tal i com hem anat fent al llarg dels darrers quatre anys. Agraïr a tot el grup de treball que ens heu fet arribar fins aquí.

A tota la candidatura de MÉS per Mancor, i a tota la gent, que tot i no ser a la candidatura, ha treballat per repetir l´èxit assolit el 26 de maig. I com no, a la meva dona i el meu fill, pel que han aguantat aquests 4 anys, sense el seu suport, arribar aquí no hauria estat possible. A tots voltros, moltes gracies.

S´obren, de nou, quatre anys de moltes expectatives, tal i com ja ho varen ser aquests darrers quatre anys, però amb l´afegitó, que ara ja coneixem el funcionament de l´administració local, i sabem perfectament quins són els problemes i mancances de Mancor. L´experiència adquirida, i aprendre dels errors comesos, que n´hi haguts, fan que s´obri davant aquest equip de govern un tasca engrescadora i il·lusionant.

Els eixos bàsics d´aquesta acció de govern seran: la participació ciutadana en la gestió municipal, i la transparència i rigorositat en l´ús dels recursos econòmics de l´ajuntament.

La participació i transparència, seguiran essent les vies per dur a terme un programa de govern on continuaran tenint una especial importància els serveis socials i l´educació.

Treballarem fort per donar resposta a totes les inquietuds culturals de totes les mancorines i mancorins, especialment aquelles que tenen a veure amb la cultura popular.

Seguirem mantenint aquells esports que facin especial incidència en l´esport base, participat per nins i nines.

Hem de recuperar espais per un grup d´edat que sembla més necessitat d´aquests, i que són els joves i adolescents, sense deixar de banda els infants i la gent més gran. Continuarem treballant amb totes les entitats socials i esportives de Mancor, i quan dic totes, són totes.

Aquesta ha de ser la nostra tasca de govern, i només la podrem dur endavant amb molta feina, i molta humilitat.

La humilitat és aquell tret que caracteritza a l´agrupació de MÉS per Mancor, i fa estar a tothom al mateix nivell, en igualtat de condicions. No per ser batle, o per ser dels "altres", t´has de sentir superior o

inferior a ningú. El poble és de tots els que hi convivim, i tots tenim els mateixos drets i les mateixes obligacions, tots som iguals, tant els ens anomenam mancorins de socarrel, i els mal anomenats de fora poble.

Sabem que la diferència de vots ha estat molt petita, com ja va ser fa quatre anys, però també sabíem que reeditar una candidatura d´esquerres a Mancor, era molt difícil, i ho hem aconseguit.

A l´hora de gestionar i prendre decisions hem comptat amb l´opinió de tothom, no s´havien fet mai tantes reunions i comissions obertes com aquests darrers 4 anys, i es continuaran fent, per això aquí no servirà l´excusa de "decidiu el que voleu", a l´ajuntament de Mancor no va així, la política amb MÉS per Mancor al capdavant és activa i participativa, i els cinc regidors que ens donen la majoria absoluta treballarem per dur endavant el que voltros vulgueu dins un marc normatiu, que dia rere dia, ens ferma i ens resta independència als ajuntaments.

I per continuar fent de Mancor un dels millors llocs on viure-hi, hi hem de ser tots, la gent del Partit Popular i la gent de MÉS per Mancor, els "arrelats" i els "nouvinguts". Tots tendrem les mateixes oportunitats i les mateixes tasques, i tots haurem de cuidar del nostre poble, primer des de l´ajuntament, però també hem de ser part activa tots els que vivim a Mancor. Com ja vaig dir fa quatre anys "tot està per fer i tot és possible", però ara ja hem donat passes per començar el camí per arribar a la nostra Itaca. Moltes gràcies".

A continuació, el Sr. Villalonga Ramonell li dona la paraula al candidat del Partit Popular, el Sr. Frontera Martorell, qui es dirigeix als assistents amb les següents paraules:

"Mancorins i mancorines, primer de tot vull agrair a tots els que avui sou aquí a veure la constitució del nou consistori de Mancor. Vull donar les gràcies als meus familiars, equip i amics, per la vostra presència, pel vostre esforç i pel vostre suport incondicional. També agrair a totes les persones que varen dipositar la confiança amb l'equip que m'acompanya i amb jo, i si bé sols ens han faltat 5 vots per obtenir la batllia, estic content d'haver-nos diferenciat per fer una campanya en positiu i de propostes.

Noltros hem fet una campanya constructiva i no hem caigut en el joc del descrèdit personal, perquè no creim amb aquesta manera de fer política ni ens aporta res com a persones ni com a veïnats d'un poble tan petit. Quan vaig decidir presentar-me a les eleccions municipals ho vaig fer amb un únic objectiu, millorar la qualitat de vida de tots els mancorins i mancorines, però no a qualsevol preu. Durant aquests mesos he vist com s'ha atacat a sa meva persona i família, com s'han creat rumors malintencionats de coses que jo no havia dit, i s'ha fet molta política destructiva en lloc de constructiva, i volgeu o no això dona molt a reflexionar amb equip i amb un mateix...

Estam disposats a pagar aquest preu? La resposta és SI.

Estam i estic disposat a deixar-nos la pell pel poble de Mancor, i poder arribar assolir en el temps el major orgull que tot ciutadà pot tenir que és ser batle de seu poble? La resposta és SI. I dic que SI perquè quan és fan les coses bé, en transparència, en positiu i en total coherència, un dorm amb la consciència ben tranquil·la. Però tant el meu equip com jo estam per damunt d'aquestes coses! Lo important es Mancor i així ho demostrarem en aquesta legislatura que avui s'ençata!

Avui és un dia important perquè encetam una nova legislatura. Una legislatura en la que des d'aquest mateix moment estenem la mà a l'Equip de Govern per fer feina plegats pel bé del poble de Mancor.Feina plegats per dos motius: un pel suport rebut i la petitíssima diferència que el converteixen a vostè en batle, i segon, per la similitud dels programes electorals amb els que ambdós ens hem presentat.

De vostè dependrà fer les coses amb el suport de tots els que varen concurrir a les urnes o governar sols pels seus votants.

Per responsabilitat i per coherència, vista la similitud dels programes, fan que tinguin la nostra mà estesa i disponibilitat per consensuar qualsevol acció, gestió o decisió que es prengui a aquest Ajuntament.

Per debatre qualsevol tema que afecti Mancor o a qualsevol mancorina i mancorí, per acompanyar-lo a les reunions per les institucions fent bandera de les necessitats reals que presenta Mancor. La campanya ha acabat. Ara toca fer feina per Mancor i per tots els ciutadans i ciutadanes, estar a l'altura de la responsabilitat que el poble ens ha atorgat i deixar de banda les nostres diferencies, per fer de Mancor un poble millor i més unit.

I és important destacar que per poder fer un Mancor millor, hi hem de ser tots, i tots hi hem de participar, tots absolutament tots hi hem de contribuir.

Vull acabar donant l'enhorabona a en Guillem i desitjant-li els millors encerts, i que nosaltres estam aquí per ajudar-lo.

Moltes gràcies!!"

A aquest moment, essent les 17:25 hores, s'aixeca la sessió plenària per ordre del Batle electe.

IV.- Sessió extraordinària del ple de l'ajuntament de Mancor de la Vall de dia 20 de juny de 2019

1. Periodicitat de les sessions ordinàries del Ple de l'Ajuntament.

El Batle llegeix la Proposta de periodicitat de sessions plenàries ordinàries del Ple de l'Ajuntament de Mancor de la Vall remesa amb la convocatòria del Ple:

"PROPOSICIÓ DE BATLIA

Atès que d'acord amb el que disposa l'article 80.1 de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal i de règim local de les Illes Balears (LMRLIB), el Ple de l'Ajuntament ha de dur a terme les sessions ordinàries com a mínim una vegada cada mes en els municipis de més de 20.000 habitants; cada dos mesos en els municipis amb població entre 5.001 i 20.000 habitants; i cada tres mesos en els municipis de fins a 5.000 habitants, llevat dels casos en què hi hagi també Junta de Govern Local, en els quals la periodicitat del ple ha de ser cada dos mesos com a mínim.

Atès que d'acord amb el que disposa l'article 38 a del ROF, el Ple de l'Ajuntament ha d'acordar la periodicitat de les seves sessions.

ES PROPOSA

***PRIMER.**- Que el règim de sessions ordinàries del Ple de l'Ajuntament de Mancor de la Vall sigui una sessió cada dos mesos, a celebrar el tercer dimecres de cada mes que correspongui si no es festiu. Si fos festiu, se celebraria el dimecres hàbil immediat següent.*

***SEGON**.- Les sessions es celebraran a les 20:00 hores"*

En aquest moment demana la paraula el Sr. Josep Frontera Martorell, per expressar que:

"El meu grup no està d'acord amb la proposta presentada pel Batle, ja que la petita diferència de vots determina que un 49,73% dels que varen concórrer a les urnes defensava el nostre model polític i programa, i per això pensam que un plenari cada 2 mesos ens allunya de poder consensuar i dialogar acords amb l'equip de Govern, que consideram que és el que hauríem de fer pel bé de Mancor.

Per això proposam un plenari cada mes, on es dóna més possibilitat a tots els regidors i regidores d'intervenir en els assumptes municipals, i d'aquesta manera es dóna així més informació de la gestió als ciutadans i ciutadanes de Mancor.

Per altra banda, trobam que l'horari de les sessions és l'encertat, perquè afavoreix la màxima participació del públic a les sessions plenàries, incrementat la participació i transparència que fins ara no havia estat possible".

El Batle respon a aquesta intervenció per explicar que normalment no hi ha tants assumptes que siguin competència del Ple per fer-ne un cada mes, i que amb la previsió actual, que és la recollida pel ROF, considera que són suficients.

El Sr. Frontera intervé novament per dir que podrien dur-se a Ple no solament els assumptes obligats sinó coses que afavoreixen la participació als Plens.

Intervé, en aquest punt, la Sra. Joana Maria Alba Mateu per mencionar que sempre podrà convocar-se un Ple extraordinari si hi ha assumptes urgents que tractar.

Sotmesa la proposta a votació s'aprova aquesta amb els vots favorables de Més (5) i els vots en contra del PP (3).

2. Creació i composició de la Comissió Especial de Comptes (CEC).

El Batle intervé per llegir el contingut de la Proposta de Batlia relativa a la creació de la Comissió Especial de Comptes:

"PROPOSICIÓ DE BATLIA

Assumpte: Creació Comissió Especial de Comptes

Atès que l'art. 38.b) ROF preveu que dins el trenta dies següents a la sessió plenària constitutiva, el Batle reunirà l'Ajuntament ple amb l'objecte de resoldre, entre altres punts, el referent a la creació i composició de les comissions informatives permanents.

Atès que l'art. 24.1 LMRLIB indica que les comissions informatives i de control existiran en els municipis de més de 5.000 habitants i en aquells en què es constitueixi una Junta de Govern Local o en els que així s'acordi pel Ple de la corporació municipal; i que haurà les que acordi el Ple o el Reglament Orgànic, integrades per representants de tots els grups polítics en proporció al nombre de membres de cada grup, amb la finalitat de facilitar la gestió municipal.

Atès que l'art. 76.7 LMRLIB indica que els regidors no adscrits no tenen dret a formar part de les comissions, però sí tenen dret a assistir amb veu i sense vot.

Atès que l'art. 125 ROF estableix que dins l'acord de creació es determinarà la composició concreta de les esmentades comissions, indicant les regles a què s'ha de subjectar l'esmentada composició.

ES PROPOSA

PRIMER.*- No crear cap comissió informativa, per ser innecessàries d'acord a allò determinat a la llei en virtut de la població municipal.*

SEGON.- *Crear la comissió especial de comptes, òrgan necessari en tots els Ajuntaments.*

TERCER.- *La composició de la comissió especial de comptes serà la següent:*

1. President: el Batle
2. Vocals: Tots els regidors
3. Secretària: la de la Corporació

QUART.*- La periodicitat ordinària de la Comissió especial de comptes serà la determinada per la Llei.*

CINQUÈ*.- Els dictàmens seran aprovats per majoria simple amb el vot de qualitat del President."*

Ja que ningú desitja afegir res, se sotmès la proposta a votació, i és aprovada per unanimitat dels membres del Ple.

3. Nomenament dels representants de la Corporació en els òrgans col·legiats.

Segons la proposta de Batlia adjunta a la convocatòria que a continuació es transcriu:

"PROPOSICIÓ DE BATLIA

Assumpte: nomenament de Representants de l'Ajuntament a òrgans col·legiats

Atès que d'acord amb l'art. 38.c) ROF és competència del Ple el nomenament dels representants de la Corporació davant els òrgans col·legiats.

ES PROPOSA

***PRIMER**.- Aprovar els representants que a continuació es relacionen:*

*1.- Representant a la **Mancomunitat des Raiguer**: el Sr. Guillem Villalonga Ramonell i com a suplent a Sra. Joana Maria Alba Mateu.*

*2.- Representant a la **FELIB:** el Sr. Guillem Villalonga Ramonell i com a suplent a Sr.Joan Ramon Villalonga.*

*3.- Representant al **Consorci d'informàtica**: el Sr. Guillem Villalonga Ramonell i com a suplent a Sr. Joan Ramon Villalonga.*

*4.- Representant al **Consell Escolar**: a la Sra. Teresa Fontanet Mateu i com a suplent a Guillem Villalonga Ramonell.*

*5.- Representant al **Fons Mallorquí de Solidaritat**: el Sr. Guillem Villalonga Ramonell i com a suplent a Sr. Joan Ramon Vallori.*

*6.- Representant a **Mallorca Rural**: el Sr. Guillem Villalonga Ramonell i com a suplent a Sr. Joan Ramon Villalonga.*

***SEGON**.- Donar trasllat dels acords adoptats a les entitats esmentades."*

Sotmesa la proposta a votació, s'aprova aquesta amb els vots favorables de Més (5) i els vots en contra del PP (3).

Intervé en aquest punt el Sr. Frontera Martorell per explicar que el vot del grup municipal del PP és negatiu perquè els hauria agradat estar representats en algun d'aquests organismes, com per exemple, el Consell Escolar, i no s'ha tingut en compte a cap persona del equip del PP.

4. Dedicació exclusiva del Batle i quantia corresponent.

El Batle procedeix a llegir la proposta relativa al règim retributiu i dedicació del Batle-President:

"**PROPOSICIÓ DE BATLIA**

Assumpte: Dedicació exclusiva del Batle i quantia corresponent.

Tant l'art. 75 LRBRL, com l'art. 74.2 i 74.3 LMRLIB i l'art. 13 ROF estableixen i regulen la dedicació exclusiva i parcial dels membres del Consistori.

Tal com ja s'ha fet a altres legislatures amb l'objecte d'aconseguir una major eficàcia en la gestió pública municipal, es considera que hi ha càrrecs que s'han d'exercir amb dedicació especial.

La Batlia proposa la dedicació exclusiva del Sr. Batle.

PROPOSTA D'ACORD DE PLE

***Primer.** Aprovar que el càrrec de Batle es pugui dur a terme amb dedicació exclusiva a partir del dia 21 de juny de 2019.*

***Segon.** Aprovar la quantia que percebrà anualment segons aquesta responsabilitat i que està finançada*

(tant la retribució com la Seguretat social), en la seva integritat, per la subvenció que cada any atorga el Govern de les Illes Balears.

a) Retribucions brutes anuals compensables del membre electe: 37.526,02 €/mes (14 mensualitats de 2.680,43 €/mes)

b) I la Seguretat Social : 12.214,68 €

Tercer. *Aprovar el règim de dedicació mínima necessària per a la percepció de dites retribucions, d'acord amb l'establert a l'art. 74.3 LMRLIB, i que serà l'horari d'atenció municipal.*

Quart. *Donar d'alta en el Règim General de la Seguretat Social al Batle de la Corporació.*

Cinquè*.- Aprovar l'actualització del sou de conformitat amb els percentatges que estableixi l'Estat per a les retribucions del personal de l'Administració*"

Manifesta el Batle que hi ha una errada de transcripció al text d'aquesta proposta ja que les retribucions brutes anuals apareixen com mensuals; degut a un lapsus a la redacció; evidentment, són anuals.

Intervé en aquest punt el Sr. Josep Frontera per dir que a Mancor es necessita la dedicació exclusiva del Batle i que el seu grup està d'acord amb la proposta.

Sotmesa la proposta a la consideració dels membres del Ple, tots voten a favor d'aquesta i per tant, s'aprova per unanimitat.

5. Comunicació de les Resolucions de Batlia organitzatives.

El Batle explica que mitjançant el Decret 2019-0161 s'ha procedit a aprovar l'organització de les àrees de l'Ajuntament, l'atribució als regidors del equip de govern i les que conserva la pròpia Batlia.

Intervé el Sr. Josep Frontera per demanar a qui li correspon l'àrea de Formació i Treball ja que no consta atribuïda. El Batle contesta que efectivament, no està a la relació però que és una de les que conserva la Batlia.

D'altra banda i al Decret 2019-0163, es va aprovar el nomenament de Tinents de Batle, essent la Sra. Joana Maria Alba Mateu i el Sr. Joan Ramon Villalonga.

6. Règim retributiu per assistències dels membres del Ple.

El Batle explica la Proposta enviada, per la què s'aprovaria el pagament de dietes per assistència dels Regidors i regidores als òrgans col·legiats:

"PROPOSTA DE BATLIA

Atès *que l'Ajuntament de Mancor és pràcticament l'únic que no te fixada una dieta per assistència dels càrrecs electius a les sessions de la Corporació, i es considera convenient que s'indemnitzi als membres de la Corporació per la seva dedicació i assistència a aquestes reunions.*

Considerant *que encara que no existeix una aplicació pressupostària ara mateix per comptabilitzar aquestes despeses, es possible la seva creació; i existeix crèdit pressupostari per vinculació per assumir les despeses preteses.*

Atès *que s'ha efectuat consulta als Ajuntaments dels voltants (Búger, Selva, Alaró...) per comprovar quina és la quantitat que cadascun abona als seus càrrecs electius per assistència a sessions plenàries, comissions etc. i es proposa una quantitat similar.*

Per tot l'anteriorment esmentat,

ES PROPOSA

Primer.*- Fixar com a dieta per assistència efectiva a les reunions dels òrgans col·legiats que se celebrin*

des del 21 de juny de 2019 endavant a tots els membres del Ple, llevat del Batle, atesa la seva dedicació exclusiva:

- Per assistència efectiva a sessions plenàries ordinàries: 60€

- Per assistència efectiva a sessions plenàries extraordinàries: 45€

- Per assistència efectiva a sessions de la Comissió Especial de Comptes: 45€

***Segon.-** El pagament de les assignacions aprovades s'efectuarà a mes vençut.*

***Tercer.**- Damunt aquesta quantitat s'aplicarà el percentatge de retenció d'IRPF del 2%, llevat que els interessats determinin un percentatge superior de retenció mitjançant sol·licitud per registre d'entrada.*

***Quart.**- Aprovar la creació de l'aplicació pressupostària corresponent per comptabilitzar les despeses anteriorment esmentades"*

Demana la paraula el Sr. Frontera Martorell per expressar que:

"Proposam que no és necessari rebre cap retribució o dieta per l'assistència a les sessions plenàries, valoram negativament aquesta proposta presentada per la batllia, és un cost que haurà d'assumir l'Ajuntament i que es podrien invertir amb el poble i les persones.

Són uns 4 mil i pico d'euros anuals que es podrien destinar a altres necessitats, perquè tots els que estam aquí presents hi estam pel poble i la seva gent, o almenys això és el que pensam noltros.

Si la proposta és aprovada per l'equip de Govern almenys que quedin sense retribuir les assistències als plens de caràcter extraordinari i comissions de comptes".

El Batle li respon que aquesta es una via de dignificar la tasca que tots els dies fan els regidors i regidores de l'Ajuntament, i que de fet, Mancor és l'únic Ajuntament que es coneix que no té aprovades dietes per assistències, i que com s'ha dit, s'ha cercat una quantitat similar a l'existent a altres municipis de les mateixes característiques que Mancor.

Sotmesa la proposta a votació, s'aprova aquesta pels vots favorables de MÉS (5) i amb els vots en contra del PP (3).

I no havent-hi més assumptes que tractar, d'ordre de la Batlia-Presidència, s'aixeca la sessió, essent les 17:51hores

A punt de tancar l'edició d'aquest número de la revista ens arriba la següent notícia:

La mancorina,
Irati Fonseca Raso,
ha guanyat el campionat
d'Espanya de
Gimnàstica Rítmica
per equips,
en la modalitat Infantil,
celebrat a Saragossa.

ENHORABONA A LA CAMPIONA, ALS SEUS PARES I FAMILIARS !!!

ARA HA FET VINT ANYS ...

Del que passà a Mancor durant el segon trimestre de 1999, recordarem:

Que dia 6 d'abril sortiren cap als Pirineus un grup de 127 mancorins a practicar l'esquí a les pistes de Baqueira Beret.

Que passades les festes pasquals començaren les obres d'asfaltat de diversos camins rurals.

Que el dia 15 de juny se celebraren eleccions al Parlament Europeu, al Parlament Balear i als Ajuntaments. Pel que respecte al de Mancor, el Partit Popular aconseguí 5 regidors i el PSOE 2. Resultà elegit batle Bernardí Coll Martorell que ja ho era des de 1995.

Alumnes de l'Escola Municipal de Balls Mallorquins que participaren a la ballada de les festes patronals.

De les festes patronals, els actes més destacats foren: el pregó de festes pronunciat per Gabriel Pocoví Pou. El concert en el camp de futbol amb l'actuació del "Niño de la Peca" i quatre conjunts més, amb assistència de més de 3.000 espectadors. La verbena amb els grups "PISCIS" i "SILVER". El XXV homenatge a la gent gran. L'obra teatral "MALLORKAUFFEN" pel grup Pometes. Una cavalcada amb camells a Massanella. La verbena amb els grups "CRISTAL", "TUMBET DE SOLFA" i "MANHATAN". Actuació d'un grup de castellers. Actuacions dels alumnes de l'Escola Municipal de Balls Mallorquins. I l'acte més esperat, i que tingué gran èxit, a càrrec del grup mancorí dels "Teatrals", amb l'obra escrita per ells mateixos "NO EN SORTIM D'UN COM ENTRAM AMB S'ALTRE".

A l'ofici solemne de Sant Joan s'acomiadà el rector solidari Mn. Bartomeu Suau. Seria substituït pel també rector solidari, Mn. Santiago Cortes.

L'entrevista del trimestre es feu a Arnau Sastre Mora, *Salapa.*

El CE MONTAURA salvà la permanència a la categoria de Preferent al quedar classificat el 16è d'un total de 21 equips.

Durant el trimestre varen néixer, dia 5 d'abril, Francisca Maria Vallés Mateu; dia 30 d'abril, Dolors Beltran Busquets; i dia 11 de juny, Guillem Martorell Amengual.

Moriren, dia 14 d'abril, Catalina Abraham Escalas, als 83 anys, era natural de Campos; dia 16 d'abril, Catalina Nicolau Vallori de *can Pentinat,* als 90 anys; i dia 3 de maig, Antònia Martorell Mateu de *ca na Francinaina*, als 89 anys.

Només hi va haver un casament, el dia 1 de maig, en Nadal Martorell Bisquerra amb na Maria Martorell Martorell.

De *MONTAURA,* núm. 47 **Gabriel Fiol Mateu**

TONI PLANAS MATEU, *Moreneta*

Amb el mancorí Toni Planas, resident a Inca, a més de ser de la mateixa quinta, ens veim quasi cada dia esperant els nets a la sortida de l'escola. Un dia mentre esperàvem, parlant de la revista Montaura, li vaig demanar per fer-li l'entrevista d'aquest segon trimestre. En Toni, que sempre s'ha sentit mancorí i té molta relació amb el seu poble, i el matrimoni és soci de l'Associació d'Amic de la Tercera Edat de Mancor, tot d'una va acceptar i posàrem dia per veure'ns a ca seva.

El passat dia 14 de juny, amb en Biel Pocoví, acudírem a ca seva, al carrer Borja Moll de la zona de Crist Rei d'Inca. Acomodats a la sala d'estar, li explicàrem com desenvoluparíem l'entrevista que la gravaríem i un cop passada la gravació a text li faríem arribar perquè, abans de passar-la a la revista, pogués esmenar, rectificar o afegir el que trobàs. Ens acompanya la seva esposa, na Paquita Alomar, que va néixer a Palma al carrer des Sindicat, la seva mare era de Lloseta i el seu pare descendia de Sineu. Vivien a Palma; es seu padrí havia conduït un carruatge duent persones al que avui es diu el Gran Hotel, prop del Teatre Principal. Va viure a Inca i un bon dia va conquistar el cor d'en Toni.
Un cop explicat tot, i fetes les presentacions, començam l'entrevista.

En Toni i na Paquita, dos jovenets!!!

Bé, Toni, ens podries dir quan vares néixer?
Vaig néixer a Mancor dia 20 de desembre de 1943.

Saps a quina casa de Mancor vares néixer?
Vaig néixer a un d'aquells pisos d'una finca de can Bajoca, just entrant en es poble, abans de ses cases on va viure l'amo en Toni de can Bajoca. A sa mateixa finca hi va viure sa mare de na Catalina de Coma Freda.

Ton pare que nomia?
Toni Planas Busquets i era d'Inca.
Li record que als seus pares les hi vaig fer una entrevista que es pot llegir al núm. 55 de la revista Montaura i també està recollida a la publicació que vaig fer l'any 2010, "Gent de ca nostra. Mancor de la Vall, Homes i dones que han fet poble", a la pàgina 355.

Quina feina feia el teu para a Inca?
Estava a sa fàbrica de teixits de can Xilles. Era mecànic que arreglava ses màquines i en feia es seu manteniment, no treballava amb sos teixits, Li deien de ca madò Pepa.

I ta mare, què nomia?
Maria Mateu Solivellas. Era de Mancor i li deien de ca na Moreneta. Era germana de son pare d'en Jano i na Marí de can Miquel d'Escorca. Supòs que va heretar es malnom de sa meva padrina i son pare d'en Jano es des meu padrí.

Et varen contar com va ser que ton pare, essent d'Inca, es casàs a Mancor?
Mun pare anava amb una pandilla en sa que hi havia l'amo en Joan Gual, que se va casar després a cas Pollet i varen tenir aquell incendi en es carrer Dureta d'Inca, on moriren la seva dona i una filla seva petita. Ells venien per Mancor i mun pare va conèixer mu mare i es va casar a Mancor.

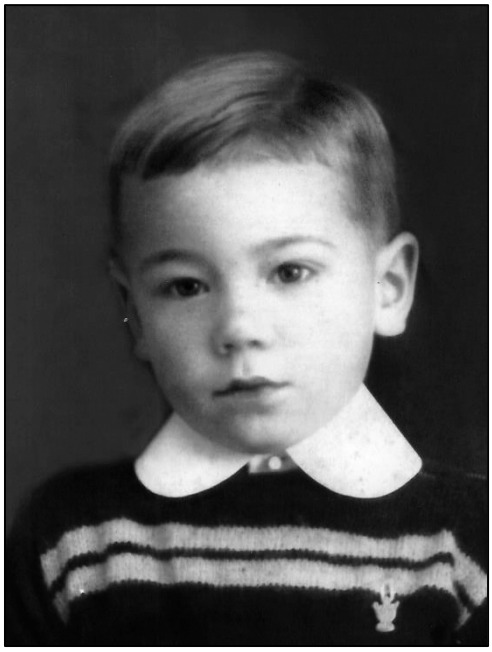

En Toni quan era petit

Saps quan es casaren el teus pares?
En Toni treu el llibre de família dels seus pares i diu: *Aquí tenc s'hemeroteca i ho traurem. Aquí ho diu, 26 de desembre de 1942. Mun pare era de l'any 14 i mun pare del 15, també ho diu aquí.*

Varen viure de casats allà on tu vares néixer?
Sí, no va ser fins més endavant que passàrem a viure a sa cantonada de sa que llavors es deia carrer General Franco i ara es diu Rambla Josep Ferrer.

Quants de germans tens?
Som quatre germans vius. Jo som es major, darrera jo en va néixer un que va morir; es segon és en Joan que té quatre anys manco que jo; es tercer és en Miquel i es darrer en Paco. Tots varen néixer ja a ca na Moreneta (carrer General Franco).

Ta mare devia tenir molta feina amb quatre fills?
Sí. Així i tot encara anava a brodar a ca sa tia "Monana". Noltros li dèiem tia però realment era es seu home que era cosí de mu mare.

Parlem ara un poc dels teus estudis, on començares a anar escola?
Vaig començar a ca ses monges. Record que teníem sor Pietat. Després, quan vaig acabar a ca ses monges, vaig tenir una experiència un poc dolenta. Jo era molt amic d'en Joan de so na Vaquera, ell era mig any més jove que jo. Abans d'anar a escola amb en Cavaller, com que vivíem prop de s'escola, vàrem fer renou defora. En Cavaller mos va aplegar i va venir a ca nostra escapat. Mos vàrem posar davall es bufet; ell va entrar i va dir "cony de Déu, on són aquests bergants?" i va començar a cridar i mos va arribar per ses anques. Llavors jo vaig pensar he d'anar a escola amb aquest home? Així i tot després vaig haver-hi d'anar.

No passares per una escola que hi havia damunt el que era "sa botiga nova", al costat del cafè de can Bernat?
No, De ca ses monges ja vaig anar amb en Cavaller.

Parlem un poc del mestre Cavaller.
Noltros, abans d'entrar a escola, l'esperàvem devora es cafè des Forn, i quan el vèiem venir, segons com venia vestit, ja sabíem si aquell dia hi hauria toros o no. Era bon tio però era molt recte. N'hi havia que rebien més i altres no tant. Mos posava amb ses orelles d'ase ajonellats en es balcó i tothom que passava mos veia. Qui més qui manco, un dia o altre rebia. Jo vaig tenir sort perquè mos corregíem ses comptes amb sos que més en sabien i sa cosa ja no va ser tan forta, s'havia amansat un poc.

Hi vares anar molt de temps amb en Cavaller?
Vaig anar a escola fins en es 14 anys. Llavors en es 15 ja vaig començar a fer feina a Inca. Anava i venia amb sa bicicleta.

Quan tenies 15 anys encara estàveu a Mancor?
Sí. Quan mos n'anàrem a Inca jo ja tenia 16 anys, fa més de 55 anys. En Joan, es meu germà, crec que anava a fer feina a can Pastilla amb una gent de Mancor que tenien un bar allà; jo feia feina a Inca i mun pare va trobar que mos n'havíem d'anar a viure allà.

El dia de la primera comunió

Vares fer la primera comunió?
Sí, la vaig fer a Mancor. Anava vestit de marino i vàrem fer xocolate i ensaïmades a ca nostra, com es feia llavors. Eren molts els convidats.. A ca nostra passava una cosa, degut a què mu mare feia de brodadora a ca sa tia de can Monà, i també hi anaven ses de can Ferrà i de cas Ferrer, eren devers catorze o quinze, venien a ca nostra, sempre teníem trui.

Recordes quins eren es nostres divertiments en aquesta edat, abans d'anar-te'n a Inca?
Un dels entreteniments era que anant a santa Llúcia devora can Bielet, fèiem toros de bromes, amb uns banyans i ficàvem s'espasa sobre una fulla de figuera de moro. I ara que parlam de can Bielet, record que un dia noltros estàvem a s'escalonada de l'església i va baixar a correns es seu germà Bernat que s'havia cremat manipulant petardos amb pólvora.

Quins amics de la teva infància recordes?
Els amics de més a prop eren en Joan de so na Vaquera, n'Amador de Massanella, en Biel de can Bernat. Érem una companyia que sempre la dúiem moguda que muntàvem per aquí i per allà.

Te'n recordes de l'accident que va tenir en Joan de so na Vaquera que li va afectar a un ull ull?
Sí, va ser amb un quinqué, tenia un vidre en forma de tub que es llevava quan l'havien d'encendre. Es quinqué estava penjat dins sa cuina i ell estava a prop. Sa mare el va encendre i quan va posar es tub que cobria sa flamerada, es tub va explotar i es vidres varen ferir en Joan a s'ull.

On començares a fer feina a Inca?
Vaig començar a can Seguí que era des "Batliu" d'Alaró, aquests de ses aigües. Allà fèiem sabates per als militars americans. Sa fàbrica estava just darrera sa plaça des Toros. Allà vaig començar. Aquest Seguí era germà dels que tenien sa fàbrica Seguí de devora lo que avui és sa tenda Miró. Era son pare d'un Seguí que va ser concejal de s'ajuntament d'Inca. Vaig començar allà, vaig fer de mosset, però aviat ja me varen ensenyar a tallar.

Després on vares anar a fer feina?
D'allà vaig passar a can Payeras, que estava devora es quarter des soldats. Era de dos germans, en Toni i un altre, tengueren un fill que és metge digestòleg, en Pedro Payeras.

D'allà vaig fer feina devers dos anys de trençat a can Toni Buades. Després me'n vaig anar a sa mili i quan la vaig acabar ja vaig començar a Matrema, fins que em vaig jubilar.

On vares fer la mili?
En es Port de Pollença. Vaig fer es servici voluntari a aviació. Firmaven per dos anys, però en feien un any i mig, però a s'any, per excés de quota, mos enviaren a ca nostra.

Allà estaves bé, podies fer feina i es servici?
Sí. Estava contra incendis però no vaig anar mai a apagar cap avió. Es capvespres un altre estava en es meu lloc i venia a Inca a fer feina.

Deman a en Toni, referint-me a la seva esposa allà present. En aquell temps, ja coneixies la teva paloma?
No. Jo vaig festejar i quan vaig arribar en es vint-i-cinc anys, pensava que havia de centrar-me un poc i vaig conèixer sa meva dona.

Com vos coneguéreu?
Mos coneguérem a Santa Magdalena. Ella va néixer a Palma, però tenia unes ties a Inca i venia. Era molt joveneta, tenia 17 anys, quan la vaig conèixer.

Vàreu festejar molts anys?
Uns tres anys. Jo ja era majoret, ella era sa jove.

Quan vos casàreu?
Dia 4 de juny de 1972.

Vos casàreu a Inca?
Jo en conec un que mos va casar a l'església de Sant Domingo –es dirigeix a mi i continua– *Vaig anar a xerrar amb ta mare i li vaig demanar si tu mos podries casar i ta mare va parlar amb tu i mos casares.*

Quants de fills heu tengut?
Dos fills i una filla. Es major és en Toni, es segon és en Pep i sa darrera na Maria Esperança.

Quants de nets teniu?
En tenim sis. En Toni té dos fills, na Marina i en Toni; en Pep també en té dos, en Pep i en Bernat; i sa meva filla en té dos, n'Albert i na Júlia.

Sabem que a la teva família hi va haver i encara hi ha una gran afició al futbol. Què ens dius?

El dia de les noces amb els seus pares

Mun pare anava a fer ses sabates netes en es senyors de la Constància, que era una associació cultural amb un local on es reunien els seus socis. Va conèixer jovenea, fills i nets dels socis i les duia a Mancor a jugar a futbol perquè ell arreglava ses sabates des jugadors, es balons i se'n cuidava des material. Llavors no era com ara que els ho donen tot preparat. Ell era es soci núm. 2 del Montaura, es carnet posa l'any 1946, i el firma, com a secretari, en Bernat Gual, en Bernat de "s'Estany". En aquell temps entrenava s'equip el que li deien el Biel, era son pare d'en Biel i n'Antònia de Son Nadal.

Els pares d'en Toni amb els seus nets

Quan jo era petit vaig escriure a tots es equips de primera divisió i s'únic que em va contestar va ser s'Atlètic Bilbao, jo que sempre he estat del Barcelona, no m'ho varen enviar.

Es meu fill Toni va jugar vuit anys amb el Montaura. Era jugador aquell any que el Montaura va pujar a Tercera Divisió i va jugar s'any següent a tercera. A un partit d'aquells que diuen de "costellada" va sofrir una lesió de lligaments creuats i ho va deixar, encara hagués pogut jugar més temps.

Es fill petit d'en Pep volia jugar a futbol i jo el vaig dur a Mancor i va jugar amb sos Benjamins del Montaura fins que se va cansar des futbol; havia de fer deport i ara juga a Pàdel.

Bé, Toni, ja hem recordat moltes coses. Ara m'agradaria que parlàssim un poc de la vostra vida actual. Sabem que fa temps que sou socis de l'Associació dels Amics de la Tercera Edat de Mancor?

Sí. Participam amb moltes de ses activitats, mos envien sa informació dels actes per washapp, excursions, sopars i dinars i sempre que podem hi anam. En es darrer no hi poguérem anar perquè sa meva dona tenia una actuació; ella està en un grup de teatre.

També sabem que, a més de sa tercera edat, t'agrada venir a Mancor, veure els amics i passar una estona a un bar, empatant sa xerrada.

M'agrada tenir contacte amb so poble. És ver que no hi alguns amics de sa meva infància, alguns han mort i altres, com en Joan de so na Vaquera fa molts anys que va deixar es poble. ´És curiós que l'he retrobat després de trenta anys de no veure'l. Una vegada n'Amador de Massanella em digué si jo tenia contacte amb en Joan, perquè ell l'havia trobat i li va parlar de jo. Em demanà si li podia donar es meu telèfon i li vaig dir que sí.

Com veus Mancor avui si el compares amb el Mancor de fa cinquanta anys?
Hi ha molta diferència perquè, llavors a Mancor tot era una cosa; érem molt manco gent i tots mos coneixíem. Podries deixar sa porta de ca teva oberta o tancada amb sa clau en es pany. Avui ha canviat molt. A Mancor saben que jo som mancorí i me sap molt de greu quan hi ha un mort i no ho he sabut.

En el seu 25è aniversari de noces

Què diries als lectors de la nostra revista que llegiran aquesta entrevista?
Només les diria que estic molt orgullós de ser mancorí. M'agradaria tenir una casa a Mancor i viure-hi, però ara ja tenim sa vida a Inca amb sos fills i nets i ja em costaria més. Però jo voldria que es mancorins conservassin ses seves rels.
Vos contaré alguns fets que demostren que hi ha mancorins que viuen fora de Mancor i se senten mancorins. Es dia de ses quintades em vaig trobar amb en Francisco i en Toni de can "Bernadet". En Francisco em va parlar de la CAEB i jo li vaig dir que es meu fill estava a sa CAEB; ell em digué qui era es meu fill, jo li vaig dir es de Pintures Toni Planes. Un dia es dos fills meus anaren a la CAEB i les va veure i les va dir: "mem, voltros dos no sou mancorins?" Ells li digueren noltros no, mun pare és de Mancor.
A en Toni el vàrem trobar en es Fiordos. Jo no el coneixia, però un me va dir que en Toni era mancorí; jo li vaig demanar d'on era i em digué de can "Bernadet". Jo no me'n recordava però li vaig dir si havia fet feina a s'Argentí quan era al·lot ells va dir que si, fa molts anys. Llavors jo el vaig reconèixer.
Es dia de sa processó de la Sang es meu germà Paco va, amb so seu grup, a tocar a sa processó. Devora es carrer d'ets Oms en Francisco el va reconèixer i li digué: "morenet, no t'aturis de tocar però et vull saludar". Tant en Francisco com en Toni sempre s'han sentit mancorins.

Demanàrem a na Paquita, sa seva dona, si volia afegir qualque cosa.
A mi m'agrada molt anar a Mancor. Vaig tenir moltes clientes de Mancor. Na Joana "Gallineta" venia a sa perruqueria i mos va fer socis de s'Associació. També venien més mancorines a sa perruqueria fins que me vaig jubilar.

Abans de deixar na Paquita i en Toni, miràrem moltes fotos familiars i en Biel a la terrasseta en va fer algunes actuals.
Les volem donar les gràcies per la seva acollida a ca seva i per tot el que mos han contat. En Toni ens ha ajudat a revifar temps passats de la nostra infància. Recordàrem que en el primer diumenge d'octubre posarem peu davall taula i ens retrobarem tots els quintos i quintes, nascuts l'any 1943, amb les nostres parelles, per passar el dia junts, com feim des de fa ja molts anys.

Jaume Gual Mora

ESGLÉSIA LOCAL

Comença de nou el calorós estiu i amb ell, les festes de Sant Joan. Amb unes quantes ratlles redactam aquesta petita aportació per explicar els esdeveniments principals de la nostra parròquia de Sant Joan Baptista durant els darrers mesos.

Primeres comunions a Mancor

Enguany hem tengut tres tandes de primeres comunions a la nostra parròquia:

El diumenge 19 de maig: Feren la primera comunió en Joan Canals Mateu i na Paula Frau Mora.

El dissabte 1 de juny: Va fer la primera comunió na Bel Martorell Gual.

El dissabte 8 de juny: Feren la primera comunió na Paula Fontanet Linares, en Tomeu Campomar Beltrán i na Maria Reus Verd.

Na Bel Martorell Gual amb la seva germana i les seves amiguetes

Agraïm moltíssim la participació dels cantaires i les persones que tocaren les guitarres, antics monitors de l'esplai, que acompanyaren de manera magnífica aquestes tres celebracions.

Així mateix, el dissabte 29 de maig combregaren, al torn de comunions de Lloseta, els germans Caterina i Miquel Alorda Bestard.

Conservació del patrimoni.

Continuam amb la restauració del patrimoni artístic del nostre temple. Presentam, recent restaurades, les següents obres:

Imatges de Sant Domingo i Sant Francesc.

Conjunt escultòric d'estil barroc, del s. XVIII. Provinents del Convent de Sant Domingo de Ciutat, avui desaparegut, i portats al nostre temple parroquial, després de la desamortització de Mendizábal.

Format per dues imatges, una de Sant Domingo i l'altra de Sant Francesc, situades a la capella del Roser, a ambdós laterals del retaule de dita capella. Han estat netejades i reparades d'importants cruis, a més de reparar acuradament la pintura i el dorat.

La imatge de Sant Francesc va acompanyada d'un Sant Crist sobre un serafí de foc, del qual surten uns raigs (representats en cintes de seda) cap a les ferides de les mans, peus i costat del sant. Representen l'escena dels estigmes de Sant Francesc, per les quals el sant, participant de la passió de Crist, rebé les mateixes ferides del Salvador en carn pròpia.

La restauració ha estat subvencionada pel Consell Insular de Mallorca.

Quadres de Sant Domingo, Sant Antoni Abat i Sant Francesc.

Pintats a l'oli damunt tela, d'autor desconegut del segle XVIII. Ja s'havien netejat amb anterioritat (2017) i ara s'han acabat, fent-los la reparació de la pintura.

Els estigmes (per entendre la imatge de Sant Francesc i el ***serafí***)

Francesc un matí, pels vols de la festa de l'Exaltació de la Santa Creu, estant en oració en una vessant de la muntanya, veié baixar del cel un serafí amb sis ales resplendents de foc. Amb una volada rapidíssima, l'efígie del serafí es mantingué com suspesa a poca distància de l'home de Déu.

Es podia observar entre les seves ales la imatge d'un cos humà crucificat: les mans i els peus romanien en forma de creu i a ella clavats. Dues d'aquelles ales s'alçaven sobre el cap; dues es desplegaven per volar; i les dues restants cobrien tot el seu cos.

L'aparició deixà el sant profundament estupefacte, experimentant alegria i tristesa ensems: alegria per contemplar l'esguard benigne de Crist sota la figura d'un serafí; i tristesa perquè el veia clavat a la creu; i això era com una espasa de dolor que traspassava l'ànima (Lc 2,35) de dolorosa compassió.

Aquesta visió misteriosa el deixà atònit, perquè al seu entendre no s'avenien gens els sofriments d'un cos a l'espiritualitat i la immortalitat d'un serafí. La llum del cel li feu comprendre finalment la raó per la qual la divina Providència l'havia afavorit amb aquesta visió: era perquè ell es fes a la idea que la semblança que tindria amb Crist crucificat servia no tant pel martiri corporal com per l'incendi total del seu esperit. I així s'esdevingué, perquè desapareguda la visió, experimentà en el cor una cremor meravellosa i el seu cos quedà també meravellosament marcat amb els estigmes.

En efecte: en aquell mateix instant, aparegueren a les mans i als peus de Francesc les marques dels claus, com els havia copsat suara en l'home crucificat. Tant a les mans com als peus donava la impressió d'haver estat traspassat amb claus: la cabota d'aquells claus era visible en el palmell de les mans i en la part superior dels peus, mentre les puntes es veien per l'altra banda [...] Semblantment del costat dret del pit aparegué una ferida vermella i fonda, com si hagués estat traspassat per una llança.

(SANT BONAVENTURA, Llegenda major XIII,3)

Obres de manteniment

Aquest darrers mesos s'ha fet de bell nou el bany de la sagristia vella, a la vegada que s'ha arreglat aquesta com a sagristia funcional, reservant el que ha estat la sagristia actual fins ara, com a museu on guardar les peces litúrgiques de més valor, de manera que aquestes no es dispersin.

La solemnitat de Sant Joan Baptista

En honor als nostres patrons se celebraren les tradicionals vespres i l'ofrena floral, el dissabte de Sant Joan (diumenge 23 de juny), a les 19'30 h, i el dia de Sant Joan a les 11'30, l'ofici solemne, presidit per Mn Josep Ramon Ortega Fons, rector de Capdepera i Cala Ratjada i antic rector del nostre poble.

Vicenç Miró Morey, vicari

DE TOT UN POC ... COSES DE CA NOSTRA

QUI DIES PASSA, ANYS EMPENY

Mes de juliol

Ha començat l'estiu. Els darrers dies de juny han estat força calorosos. L'aire africà ha comportat un dels inicis estiuencs més humits, calorosos i pesats. Hem passat l'hivern i la primavera amb molta manca de pluges; podia ser que hi hagués problemes d'aigua durant aquest estiu.

El Torrent de Coanegra al seu pas pel Freu

Antany, davant la manca de pluges es feien les anomenades rogatives per atreure el favor diví. Es varen introduir a la litúrgia romana entre els segles V i VI, no només per demanar la pluja, sinó com a resposta als mals i calamitats que assolaven els pobles (pestes, epidèmies, fam, guerres, plagues, sequeres, gelades, etc.). La Salve de l'Aigua (versió popular de les rogatives *ad petendam pluviam)* es resava en temps de sequera; i es feien romeries resant les lletanies dels sants. Moltes pràctiques d'aquestes són formes cristianitzades de fetilleries i rituals màgics ancestrals, comuns arreu del món.

Festes

Dia 16, festa de la Mare de Déu del Carme, patrona dels mariners.

Dia 20, santa Margalida. És molt coneguda la dita "Santa Margalida l'encén i sant Bernat l'apaga" referint-se a la calor.

Dia 25, sant Jaume apòstol. Se celebren festes patronals a molts de llocs de Mallorca. Aquest sant fou decapitat per ordre d'Herodes devers l'any 43.

Dia 28 és la festa de santa Catalina Tomas, la santa Valldemossina.

Dia 30, sants Abdon i Senén. Festes patronals a Inca.

Llunes

Lluna nova, dia 2. Quart creixent, dia 9. Lluna plena, dia 16. Quart minvant, dia 25.

Mes d'agost

Era conegut entre els romans com sixtilis, o sisè mes de l'any. Després es va canviar aquest nom pel d'Augustus, per honorar l'emperador August. Té trenta-un dies. Molt lentament, a l'agost el dia va minvant i la nit es fa cada vegada més llarga. Minut a minut el sol tarda cada dia un poquet més a sortir i també, minut a minut, cada dia avança la seva posta. Anam camí de l'equinocci de tardor, moment en què el dia i la nit tenen una idèntica durada de dotze hores; això és el que significa equinocci. Hi ha molta gent que té fe en ses Cabanelles, que és com anomenaven els dies primer, segon i tercer d'agost. Si en aquests tres dies el dematí hi ha rosada, no faltarà pluja durant tot l'any. Si el dia primer no n'hi ha, no plourà primerenc, i si no n'hi ha el darrer, no plourà tardà.

Festes

Dia 2 és la Mare de Déu dels Àngels, és festa a Pollença.

Dia 10, festa de sant Llorenç, és festa a Selva. Aquest sant va morir l'any 258, torrat damunt d'unes graelles.

Dia 15 és la Mare de Déu d'agost, dita la Mare de Déu del llit, que tan llarg és el dia com la nit.

Dia 20, sant Bernat, és festa en es Secar de la Real

Dia 24 sant Bartomeu, apòstol, és el patró dels carnissers.

Monestir de S. Bernat de Claravall

Llunes

Lluna nova, dia 1. Quart creixent, dia 7. Lluna plena, dia 15. Quart minvant, dia 23. Altra lluna nova dia 30.

Mes de setembre

Després dels dies d'estiu de vacances, en el setembre els nostre poble retorna a la normalitat. Comença el cur escolar. Hem pogut viure moltes festes d'estiu a Mallorca. La veritat és que seria molt difícil dir que una és més festa que una altra, seria caure en un error massa trivial i, tanmateix, tothom trobaria la del seu poble com la millor. Però sí que és veritat que s'hi traspua un sentiment col·lectiu, de pertinença al grup, al poble, que va aprofundint-se, i això fa que s'estimi, es conegui, es respecti més la festa.

Encara se celebren moltes festes populars i entram ja a la tardor. Una de les darreres festes és la de santa Tecla a Biniamar que se celebra el dia 23.

Festes

Entre les festes, trobam la dita: *"A vint-i-u, sant Mateu, i a vint-i-nou sant Miquel sia, a vuit de setembre feu, el naixement de Maria".*

El primer cap de setmana té lloc la Pujada a Lluc a peu de la part forana de Mallorca.

Dia 8, dia de la Mare de Déu Trobada. A Palma se celebra la festa de la Mare de Déu de la Salut.

Dia 12 és la Mare de Déu de Lluc.

Dia 21, sant Mateu, apòstol i evangelista, és el patró dels cobradors.

Dia 26, sants Cosme i Damià, patrons de Pina.

Dia 29, sants Arcàngels Miquel, Rafel i Gabriel, que les escriptures presenten com els protectors del poble de Déu.

Llunes

Quart creixent, dia 6. Lluna plena, dia 14. Quart minvant, dia 22. Lluna nova, dia 28.

La tardor comença dia 23 de setembre, a les 8,50. A partir d'ara, els dies tornen més grisos, més curts, perquè la natura s'encamina cap a la dormició de l'hivern. El flux solar és perpendicular a l'eix de la terra, el dia i la nit duren igual (12 hores).

LA NOSTRA LLENGUA

Refranys populars. *"De mica en mica s'omple la pica".*

Aquesta expressió, esdevinguda proverbial a partir d'un adverbi de manera (a poc a poc), recorda l'eficàcia de la persistència. La seva popularitat fa que molta gent només en recordi la primera part (De mica en mica ...) o que, en pro d'una comunicació més ràpida i fluida, n'hi hagi prou amb la primera part del refrany per entendre el missatge comunicatiu i alliçonador que hi ha al darrere. Es tracta d'una dita que ens ha arribat escapçada. Originàriament era "*De mica en mica s'omple la pica, i de gota en gota s'omple la bota"*.

Variants: *"De mica en mica s'omple la pipa". "Moltes candeletes fan un ciri pasqual". "De les gotes s'ajusten els rius". "Si vols tenir molt, guarda el poc". "Moltes miques fan un tros". "Tota pedra fa paret".* Com podem veure, sempre apuntant la idea que tot demana el seu temps i les coses, amb gradualitat i persistència, s'arriben a assolir.

Hi ha moltes expressions per indicar que tot necessita el seu temps o que les coses s'aconsegueixen amb perseverança i constància. També és una recomanació per a l'estalvi: *"De gota en gota s'omple la bota"; "de sou en sou es compra un bou"*. En castellà diuen "*Gota a gota se llena la bota"*, en francès "*Goutte à goutte on emplit la cuve"* . En castellà diuen que *"Poco a poco hila la vieja el copo"*; en francès, "*Grain à grain, la poule emplit son ventre"*; en anglès, *"Grain by grain the ben fills her belly*" (Gra a gra, la gallina omple el gavatx).

Etimologia d'omplir. Del llatí *implere*, mateix significat, derivat de l'inusitat *plere*, que es dona només en molts derivats, amb influx de la labialització de *-mp-* i segurament també del verb afí *complere*, "omplir del tot".

Una frase feta. *"Sa monja l'encén i es frare l'apaga".*

És una manera d'indicar a quin període de l'estiu la calor és més intensa. Antigament, hi havia una tendència a indicar les dates en relació amb les festes religioses. Així s'entenia que la calor forta començava per santa Magdalena, que és dia 22 de juliol -per tant, la monja l'encén-, i s'acabava per sant Bernat, que és dia 20 d'agost, el frare l'apaga.

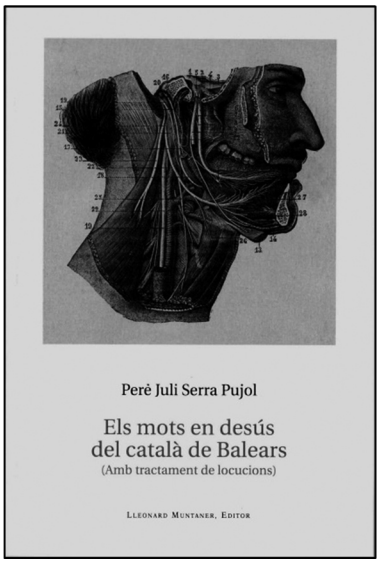

Però no pertot hi ha una coincidència en la interpretació de la frase. Per exemple, a Felanitx entenen que "la monja" és santa Margalida, dos dies més prest: el 20 de juliol, i que "el frare" que l'apaga és sant Agustí, vuit dies més tard: el 28 d'agost.

Tot i això, hem d'advertir que ni santa Magdalena ni santa Margalida no foren monges, com tampoc sant Agustí i sant Bernat no eren frares; sant Bernat va esser monjo, que no és igual que frare, i abat del monestir de Claravall, que ell havia fundat.

Usos lingüístics: *Avui va de barbarismes (castellanismes).* *Les paraules en negreta son castellanes i en cursiva la correcta en català)*

acera: *voravia*; **busson:** *bústia*; **sello:** *segell*; **cenicero:** *cendrer* (pronunciat majoritàriament *cenrer* a Mallorca);

lavadora: *màquina de rentar* (roba), *(màquina) rentadora;*

jamon: *pernil, cuixot;* **mantequilla:** *mantega;*

caldo: *brou;* **cubito:** *dau de gel, bocí de gel, glaçó*;

cubo de sa bassura: *poal des fems;* **bueno** (o **bono):** *bé;* **pues:** *idò* (familiar), *doncs* (formal);

algo: *qualque cosa; res* (en frases interrogatives o dubitatives); **entonces:** *llavors* -pronunciat *llavò-, aleshores* (quan és temporal); *idò* (quan introdueix una conseqüència);

des de luego: *és clar, sens dubte, ja és segur,* o *ben segur* (per expressar acord amb allò que ha dit un altre); *realment, si va a dir ver, bensenes* -usat només a Menorca-, *de fet* (per introduir una afirmació);

sin embargo: *així i tot, no obstant això, tanmateix;*

por supuesto: les mateixes que hem donat per a "des de luego", i a més: *per descomptat, per suposat.*

Presentació del nou Diccionari descriptiu de la Llengua Catalana

El dilluns 27 de maig va tenir lloc a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) la presentació del Diccionari descriptiu de la llengua catalana (DDLC), emmarcat dins del projecte Diccionari del Català Contemporani (DCC), dirigit per Joaquim Rafel i Fontanals, membre de la Secció Filològica. Tant aquest diccionari com la Secció Filològica tenen el suport de la Direcció General de Política Lingüística.

El concepte de diccionari descriptiu s'oposa al de diccionari normatiu en el sentit que intenta reflectir els usos lèxics reals, en canvi el normatiu inclou només aquelles unitats lèxiques (mots o expressions complexes) i aquells valors (significats i usos) que són considerats admesos per la normativa lingüística establerta o convinguda.

Trobareu el Diccionari descriptiu al web: https://dcc.iec.cat/ddlc/index.asp.

Jaume Gual Mora

Bibliografia:

MARÍN, Carles. Els refranys i les frases fetes. Editorial Moll, Palma 2006.

MOLL MARQUÈS, Aina. *Línia directa amb la campanya de Normalització Lingüística*, III. Documenta Balear, s.a. Palma 1993.

PÀMIES, Víctor i PALOU, Jordi. *Els 100 refranys més populars*. Cossetània Edicions, Valls 2002.

PRONÒSTIC SANTJOANER 2019, Col·lectiu Teranyines. (Sant Joan, 2018)

DE TU A TU… SION MATEU MORANTA

Va néixer dia 27 de gener de 1980 i durant molts anys ha lluït els colors locals del Montaura. És casat amb na Catina Martorell i són pares d'un nin i una nina: en Pau i n'Alba. Des de fa desset anys fa feina al Portland, a Lloseta i, després d'aquests darrers temps d'incerteses en aquesta fàbrica, hi continuarà treballant en un nou projecte.

Una cançó… Qualsevol d'en Tomeu Penya o de Los Secretos. No en puc dir una en concret.

Una pel·lícula… Darrerament, amb el meu fill, hem mirat les de Jurassic world. Són especials perquè les hem vist junts i hem compartit aquest moment.

Un llibre… No som un gran lector, però sempre em recordaré d'un que em va regalar ma mare un any pels Reis. Com que havia dut males notes, en lloc de juguetes em varen dur un llibre, aquest era *Momo*. Fa molts anys, d'això!

Un color… El verd! Pel Montaura! Un color que he defensat com a futbolista.

Un animal… Un animal que vaig estimar molt va ser un boxer atigrat que em va regalar la meva padrina jove. Nomia Tate, va ser una passada de ca!

Una persona que admires… Sens dubte, el meu padrí de Caimari. Ha estat un home molt fort i és molt bona persona. Un deu! M'és un exemple a seguir.

Un desig… Primer, salut, i després, feina. Darrerament ho hem passat un poc malament per aquest tema i és en aquests moments quan veus com és de necessària.

Un dia especial… El dia en què varen néixer els meus fills.

Un nom d'home… Sion! És el meu i també el del meu padrí. M'agrada molt.

Un nom de dona… Alba, és el nom de la meva filla.

Un defecte… Caparrut! I que de vegades puc arribar a ser pesat… (rialles)

Una virtut… Quan em necessiten, intent ajudar en tot el que puc. A més, em consider simpàtic i alegre.

El teu lema… Un que sempre diu mon pare i que he notat més clarament amb el pas del temps: *Del teu pa faràs sopes!*

El teu plat preferit… Qualsevol dels que cuinen el meu padrí i la meva padrina de Caimari.

Què t'agrada de Mancor? Tot, perquè és el meu poble i l'estim. Més específicament, vull remarcar la festa de les Quintades, ja que ens permet compartir un dia amb els amics de la infància i poder reviure moments i històries especials.

Què no t'agrada de Mancor? Aquesta, l'he haguda de pensar molt... Trob que els dies especials o de festa no es viuen tant com abans. S'hauria de fer més poble, hi ha poca vida de poble.

Qui voldries que respongués aquest qüestionari? Una persona que es porta molt bé amb els meus fills: na Maria Antònia de Turixant. A més de ser un poc família, em duc molt bé amb els seus pares. Crec que li farà il·lusió i segur que ho farà molt bé.

Pere Perelló Vallori

AGRUPACIÓ FESTA PAGESA

Dia 22 de maig tots els mancorins i mancorines estàvem preparats per pujar a Santa Llúcia a celebrar la romeria, però Festa Pagesa no va poder actuar per mor de la pluja.

Però si ho férem a la Diada Solidària. L'Associació Amunt i Avall ens va convidar a fer una ballada popular per tots els assistents.

El dissabte 18 de maig, l'Agrupació Estol de Tramuntana de Sóller ens va convidar a una trobada d'escoletes de ball. Ballàrem amb l'escola de ball de Bunyola i l'Estol de Tramuntana. Després gaudírem d'un bon berenar.

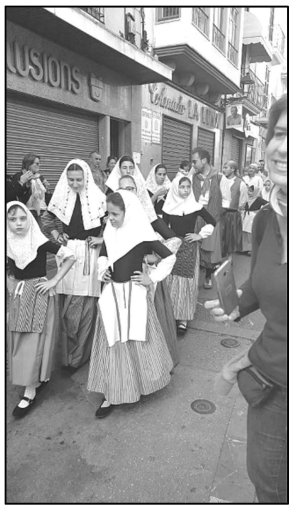

Finalment, dins les festes patronals de Sant Joan, l'escola i l'agrupació actuàrem un altre cop en dies diferents. Vàrem col·laborar amb l'associació Arrels i les revetlles varen quedar realment lluïdes. Amb l'escola varen actuar en Joan i na Llúcia, gegants d'Arrels i amb l'agrupació, els xeremiers.

Dia 24 de juny, dia de Sant Joan, es va sonar i ballar el ball del Figueral i el ball de l'Oferta. Les ofrenes les feren els nins i nines de l'escola de ball.

AMICS DE LA TERCERA EDAT

Activitats d'aquest segon trimestre

Dia 22 d'abril celebràrem el pancaritat a santa Llúcia, el temps no ens acompanyà, així i tot poguérem celebrar la tradicional missa de romeria a la santa i compartir uns moments amb la gent de la nostra Associació i amics. Gràcies a les monges, que ens cediren el seu menjador gran, poguérem gaudir d'una fantàstica paella, feta per en Tià Frontera i tot l'equip de persones que té sempre al seu costat.

Dia 1 de maig, com és costum aquest dia, celebràrem el dia de la nostra Associació, preparant una festa molt especial per als nostres socis i amics convidats. Començàrem a les 11 amb la celebració d'una missa a l'església parroquial. A la sortida, poguérem compartir un refresc, que l'ajuntament té per costum oferir a la mateixa plaça de l'ajuntament, després tres autocars ens acompanyaren a Binicomprat. Allà compartírem un fabulós dinar, aperitiu variat, arròs mariner i mitges porcelletes amb patató, gató i gelat. Acabàrem ballant i tots alegres. Eren les sis de l'horabaixa quan tornàrem a Mancor, ben contents.

Dia 17 de maig, la Federació de Persones Majors de la Part Forana, organitzà la tradicional Ofrena Floral a la Mare de Déu de Lluc. Sortírem de Mancor a les 9 i a l'arribada compartírem un petit berenar. Després a les 11 se celebrà una missa, oficiada pel bisbe de Mallorca, Sebastià Taltavull a l'acolliment. Cada associació va fer entrega d'un ram de flors a la Mare de Déu. Hi assistiren unes 1.500 persones. Acabàrem dinant tot junts, a Ses Casses de Son Sant Martí. Cal ressaltar que el temps no va acompanyar gens, de fet varen aturar la celebració vàries vegades per la forta pluja i vent; després va calmar bastant, i la baixada cap a Pollença va ser boníssima i fora pluja.

Dies 3, 4,i 5 de juny, un grup de 48 persones, vàrem compartir i gaudir d'un cap de setmana a l'hotel Green Garden de Cala Ratjada. El dissabte, visitàrem el seu tradicional mercat, places, carrers i platges del seu voltant, la temporada d'estiu ja ha començat, i tot està ben preparat i a punt per oferir el millor al seus visitants.

Dia 9 de juny, 72 persones, férem un dinar per celebrar la proximitat de sant Juan. En Tià i el seu gran equip, feren un arròs brut i cuixes de pollastre al forn amb patates i amanida; després dels postres, no faltaren el cafè i licors.

F E I M T R I B U

COMENÇAM EL CICLE "CREIXEM JUNTS"

Amb l'objectiu de crear espais de trobada i diàleg, així com de donar suport a les famílies en la criança dels fills i filles, en la línia de la criança natural i respectuosa. Vam dissenyar el cicle anual de conferències "Creixem Junts", amb el suport de l'Ajuntament.

Dia 17 de maig vam poder gaudir de la conferència de la dietista integrativa Isabel Caballeira, amb una bona assistència i públic participatiu, ens va parlar d'una dieta saludable per infants en edat escolar, les conseqüències del consum de processats així com sucres, ens va donar idees alternatives al sucre per endolcir, de berenars saludables, i ens va preparar un dossier amb tota la informació.

Dia 7 de juny va tocar parlar de resolució de conflictes amb n'Estela Berenguer de "El valor d'educar", educadora social i especialista en criança respectuosa. Vam reflexionar sobre el càstig, les seves conseqüències i alternatives per un millor desenvolupament dels infants.

El setembre tornarem amb n'Ainhoa Ansoleaga, i adaptació a l'escola.

US ESPERAM FAMÍLIES!

Associació Amunt i Avall
Mancor de la Vall

Resum de les activitats que ha fet l'Associació durant aquest trimestre

Dia 6 d'abril. SOPAR D'ANIVERSARI

Dia 22 d'abril es va celebrar la romeria a santa Llúcia. Ja que totes les previsions donaven mal temps vàrem optar per fer la paella al local.

Dia 25 d'abril tenguérem una reunió de VOLUNTARIS ja que la Diada aquest any la vàrem avançar al 12 de maig per les eleccions.

Dia 28 d'abril Caminada solidària. Aquest grupet de dones any rere any han participat a la caminada. Un dia que coincideix amb la festivitat de sant Jordi així la festa dura fins al mig dia, la plaça es posa ben plena de grans i petits. Això és una petita mostra de la caminada, és un acte que va agafant molta fama i de fora poble ve una gentada. Un agraïment a tots els participants.

Dia 9 de maig, na Francisca Gual, *Rotera* i na Bel Negre anaren al Dijous Gros a donar informació sobre la Diada. Va anar bastant bé.

DIADA SOLIDÀRIA, dia 12 de maig

És la diada que fa 10, tenguérem un presentador d'excepció, en Joan Martorell, *kurt.* No sabem el motiu.

Una imatge val més que mil paraules. Ingredients de la paella.

N'hi ha que opinen que és pel canvi de data, altres per motius polítics, etc. No ho hem pogut esbrinar però el que sí sabem que hi ha hagut manco gent. De totes maneres els que hi participaren s'ho passaren molt bé.

Dia 15 i 16 de maig viatge a Girona

Dia 15 visitàrem la Fira de les Flors, que val la pena i el dia següent decidírem anar a córrer món, i com podeu veure a la foto de baix, estam amb un Mancorí. Anàrem a Vic, li telefonàrem, no ho va dubtar ni un minut, ens demanà on érem i en 10 minuts va comparèixer. Estàrem tots molt contents de trobar-nos. Xerrant amb ell ens va dir que no ens podíem anar sense veure un poble molt guapo que es diu Rupit. Des d'aquí li donam les gràcies ja que va ser impressionant la visita al poble. També el lloc on ens va enviar a dinar va ser insuperable.

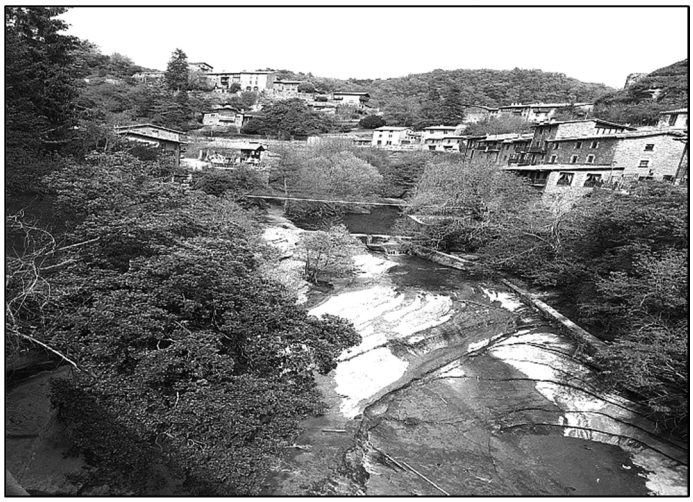

Dia 25 de maig tenguérem el dinar de voluntaris.
Un dia meravellós, dinàrem, vàrem riure i recordàrem la bona feina feta.

Dia 17 de juny la junta directiva es va reunir per posar en marxa una nova etapa de l'associació.

ELECCIONS A LA JUNTA DIRECTIVA

Des d'aquestes pàgines es convoca a tots els socis, que estan al corrent de pagament, a presentar candidatures per donar pas a una nova junta directiva. Dia 5 de setembre és el darrer dia per presentar-les. Dia 7 de setembre es farà un sopar i donarem pas a la nova junta, si n'hi ha unes quantes es faran votacions.

Si no ets soci, ara és el moment

La junta directiva actual vos desitja un bon estiu

ENCANTADES

El dia 12 de juny les dones que formam part de l'Espai Dona-Encantades per Mancor, vàrem participar a la trobada dels Espai Dona del Raiguer a Can Gelabert de la Portella a Binissalem.

El batle de Binissalem ens va donar la benvinguda, i acte seguit vàrem iniciar les diferents activitats.

En primer lloc ens vàrem presentar personalment a través d'una dinàmica que va resultar molt positiva i enriquidora, la dinàmica consisteix en realitzar entre totes una xarxa que ens vincula i ens uneix.

Seguidament els grups ens vàrem presentar, durant la presentació algunes de les assistents varen llegir uns emotius poemes dedicats expressament al grup de dones.

A petició de les tècniques de Serveis Socials, com a cloenda de les activitats, ens vàrem agrupar per treballar distints aspectes. A les conclusions recollírem dues importants idees: quina és la direcció on volem anar i què ens agradaria fer durant la pròxima temporada.

Finalment ens varen convidar a un bon sopar. Totes ens llepàrem els dits.

A l'Espai Dona de Mancor 2018 - 2019 hem realitzat les següents activitats que ens ajuden a l'autoestima i al coneixement de nosaltres mateixes:

9-11-2018	Presentació i inici del taller. Coneixement mutu i cohesió grupal.
16-11-2018	Salut Integral i Auto-cura
23-11-2018	El valor de la dona (25N)
30-11-2018	Autoestima
07-12-2018	Gestió emocional
14-12-2018	Les meves relacions, comunicació interpersonal.
22-03-2019	Eduquem per a la igualtat i la prevenció de la violència de gènere
05-04-2019	La gestió emocional
03-05-2019	Les relacions familiars
31-05-2019	Preparant la trobada d'espai de dones
12-06-2019	Trobada d'espai de dones

Aquest grup va nàixer l'any 2018 per la petició d'algunes dones a l'equip de Serveis Socials de l'Ajuntament per realitzar activitats diferents relacionades amb el creixement emocional propi.

En els inicis de les activitats a través del boca a boca, vàrem anar augmentant el nombre de participants fins a assolir quasi una vintena aquest any.

L'experiència ha estat molt positiva, i entre les dones participants s'ha creat un vincle d'amistat i empatia, en el qual un aspecte molt important ha estat la confidencialitat, ja que això ens ha ajudat a crear un ambient en el qual ens podem expressar lliurement sense por a esser jutjades.

Tornarem arrancar les activitats grupals per setembre, així que teniu temps per anar a l'Ajuntament i demanar cita amb la treballadora social per apuntar-vos.

Totes les dones que vulguin participar seran benvingudes al grup, i nosaltres n'estarem i estam ENCANTADES

CLOENDA DEL TALLER DE MEMÒRIA 2018 – 2019

El passat dia 11 de juny com és costum dels darrers anys, ens hem pogut reunir, tots els participants del grup d'estimulació cognitiva, junt amb els usuaris del centre de dia de Mancor, per celebrar la cloenda del curs. Un any més agrair a les religioses residents a Santa Llúcia que ens deixen l'espai per fer la cloenda del "Taller de memòria". També a la Directora del Centre de dia, Cristina Martorell, així com a na María Garcia (Treballadora Social), i tot el personal auxiliar del Centre per la seva inestimable participació en la realització d'aquesta jornada.

Enguany el fil conductor de l'activitat ha estat "la poesia", on alguns dels presents ens han obsequiat amb glosses, poemes i records d'aprenentatges d'infantessa referits al tema. Hem compartit una estona divertida i sobre tot un espai on s'han estret vincles entre la gent gran que participa de les activitats que es realitzen als diferents espais de Mancor. Com cada anys el berenar anat a càrrec de l'Ajuntament contant amb l'assistència del Batle Guiem Villalonga i en representació de l'IMAS (Institut Mallorquí d'Afers Socials) na Margalida Puigserver Consellera del Departament de Benestar i Drets Socials del Consell de Mallorca i Presidenta de l'entitat en la que s'emmarquen els tallers d'Estimulació Cognitiva que es venen duent a terme tots els dimarts al primer pis de l'Ajuntament i on vos hi podeu preinscriure a partir del setembre acudint als Serveis Socials de l'Ajuntament.

Mitjançant aquest taller pretenem contribuir a fomentar un envelliment actiu i saludable per millorar la qualitat de vida. Treballam perquè el cervell es torni més àgil i flexible. Exercitam la memòria i adquirim nous coneixements, per preservar en la mesura de les possibilitats les funcions cognitives.

A les fotos adjuntes podeu observar una imatge general del grup assistent a la cloenda, així com una de les sortides culturals realitzades durant el curs a la finca pública de Son Real, també anàrem al jardí botànic de Sóller, d'aquesta no tenim imatges.

Dia d'excursió a Son Real (Santa Margalida)

Molt bon estiu i no oblideu que vos i esperam!!!

María José de Prada

Pedagoga de l'Equip de Vellesa i Família de IMAS

E S C O L E T A M O N T A U R A

abril, maig i juny

Aquest trimestre ha passat molt aviat, s'ha fet curtet amb les vacances i entre propostes i activitats ens han passat els mesos ben ràpid.

Durant el mes d'abril continuam cada setmana amb la Jaia Quaresma, li llevam una cameta i anam descomptant les setmanes que ens queden per les vacances de Pasqua.
Ens reunim tots a l'entrada i cantam cançons i contam històries i compartim aquests petits moments.

Nosaltres abans de començar les vacances seguim amb les nostres tradicions i feim un taller de crespells amb els infants, feim la pasta i després les figures, ho duim al forn i a l'endemà tots berenam plegats de crespells.
Comencen a arribar els dies assolellats i aprofitam per continuar amb activitats exteriors.

Els més grans anam al pavelló a fer les sessions de psicomotricitat, gaudim de l'espai, del material, de les sensacions que ens produeix treballar el moviment corporal i l'aventura que suposa arribar fins allà.
Els més petitons surten al pati i gaudeixen del canvi d'espai i de jugar amb altres materials.

Continuam amb els tallers de cuina i hem fet magdalenes, activitats relacionades amb els projectes i les famílies, joc heurístic...

El mes de maig la biblioteca ens va convidar a un conta-contes: "Sopa de Carabassa", juntament amb els nins i nines de 3 i 4 anys del CEIP Montaura. Després d'escoltar la història na Cati, la bibliotecària, ens va convidar a berenar quelitas amb xocolata amb un suquet, moltes gràcies per tot i per comptar amb nosaltres.

Dins el mes de juny, el CEIP Montaura, com cada any, ens ha convidat a compartir amb ells un matí on els nostres nins i nines han pogut passar pels diferents ambients i les propostes que l'escola presenta, cada nin i nina podia triar l'espai que més curiositat li fes, o allà on li feia més ganes, ens ho vàrem passar molt bé i ho varen fer tan bé com els grans. També ens varen preparar un pa amb oli de formatge i de pernil dolç, moltíssimes gràcies.

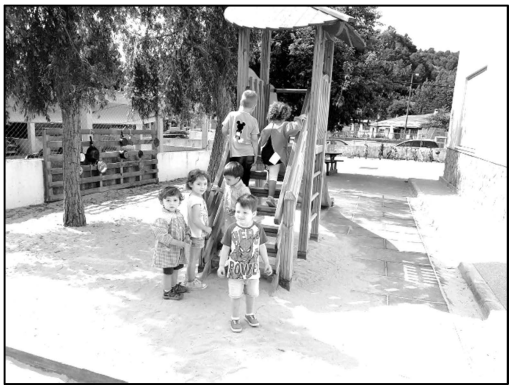

Pocs dies després ho vàrem fer a la inversa, els nins i nines de l'escola varen venir a l'escoleta a berenar i compartir pati amb nosaltres per recordar quan venien a la nostra escoleta.

Per acabar aquest mes de juny, vàrem fer el final de curs amb l'escola on els nostres petits ballaren un twist de na Maria Bimbolles i després vàrem sopar al Casal de Cultura.
Comencen les Festes de Sant Joan i cada dia els nins i nines ens conten tot el que han fet i vist durant aquests dies.

ANIVERSARIS

TONI

KHADI

ADRIÀ

PETRA

DAIRA

CEIP MONTAURA

Hem arribat al final d'un altre curs... els anys passen volant! Els nins i les nines es fan més grans i sembla que sols fa dos dies que començaren a la classe de 3 anys... i ara, ja són gairebé alumnes de secundària!

Per a ells és un canvi agredolç: el goig d'enlairar-se embolcallat de la por a volar. Des d'aquí, els que hem compartit a l'escola nou anys de les seves vides, ens sentim com una mare ocell que ajuda els seus petits a desplegar les seves ales i descobrir món. Els nostres ullets contenen les llagrimetes emocionades de qui li costa dir adéu...

Ara toca desitjar-vos molta sort en aquesta nova etapa; vosaltres marxau però els records romanen: de ben segur que no oblidareu aquesta petita-gran escola on vàreu iniciar un camí que ara marca una important línia de meta!

FESTIVAL DE FINAL DE CURS 2019/20

Les DÈCADES musicals del segle XX han marcat el nostre festival de fi de curs. Va ser un espectacle ben vistós i divertit viure amb la vostra companyia la música d'altres temps així com els balls originals preparats pels mestres i alumnes del centre. Amb aquest tast visual us desitjam bon estiu! Aviat tornarem a ser-hi!

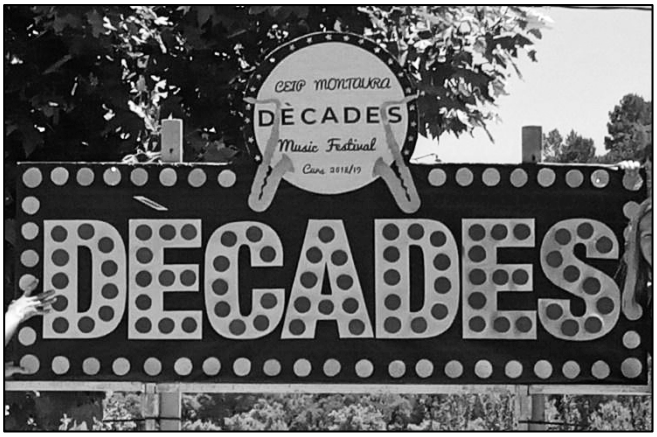

BON ESTIU!!!

COMIAT DE L'AUXILIAR DE CONVERSA

Al llarg d'aquest curs hem tengut la gran sort de comptar amb una auxiliar de conversació per les classes de llengua anglesa. Ella és na Claire Cronin i ens va arribar per octubre de l'any passat des de Chicago, EEUU.

Els alumnes de l'escola li han volgut fer un comiat especial preparant un àlbum de dibuixos i fotos perquè sempre tengui un bon record del CEIP Montaura. Molta sort Claire!!!

B I B L I O T E C A J O R D I S A M P O L

05/04/19 Club de Lectura Biblioteca- Escola 4t "Amics monstruosos", Anna Manso

La Sandra és una al·lota molt tímida i poruga. Per això li costa molt comunicar-se amb les persones del seu entorn i fer amics. Els pares tampoc no la poden ajudar gaire perquè com ella diu *"són un milió de vegades més joves que els pares dels nens i nenes de la seva edat. Els falta pràctica per arribar a ser uns 'pares professionals' i sempre necessiten que ella els ajudi."* Una nit es desperta en sentir una veu que sembla venir d'un altre món. La Sandra s'espanta d'allò més, però a poc a poc anirà fent uns amics a les nits, un gos zombi, un gat mòmia, una tortuga Frankenstein i tres periquites fantasmes. Aquests amics l'ajudaran a superar la seva timidesa.

26/04/19 Celebram el Dia del Llibre, Sant Jordi amb un Contacontes, "Marina a la recerca de la fruita més dolça del món" a càrrec d'Aina Cortés

Na Marina és una nina entremaliada i curiosa, que sempre es fica en embolics. Per mor d'això un dia un bruixot li fa un encanteri. Fins que no trobi la fruita més dolça del món no podrà tornar a casa. La nina es veu obligada a voltar pel món i, gràcies a això, coneix terres noves i gent que parla diferent, que té un color de pell diferent i que fa les coses de manera diferent, que menja coses diferents, dolces i sucoses. A la fi arriba el moment de tornar a casa, però, quedarà a casa o això de viatjar arreu del món la durà a altres indrets?

03/05/19 Club de lectura " Fins que et trobi " John Irving

Una lectura que pocs dels tertulians del club acabàrem!!

De marcats tints autobiogràfics, "Fins que et trobi", narra la història de l'actor Jack Burns. La seva mare,

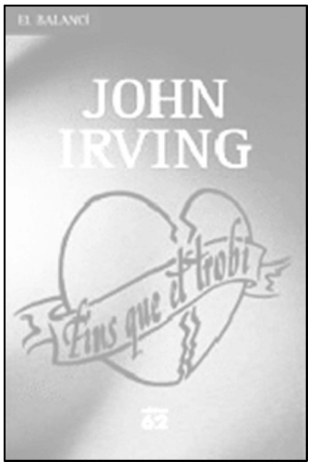

Alice, és una tatuadora de Toronto, El seu pare, William Burns, un jove organista d'Edimburg, addicte als tatuatges, El 1969, amb només quatre anys, Jack Burns acompanya la seva mare en un viatge pels diferents ports del mar del Nord i del Bàltic a la recerca del pare de Jack. Recorren, sense resultat, els ambients més sòrdids de Copenhaguen, Amsterdam, Oslo, Hèlsinki i Estocolm, i han de tornar a Canadà. Jack comença allà la seva educació en un col·legi on és l'únic nin i on s'iniciarà sexualment amb una noia molt més gran que ell. Aquesta experiència, i les que viurà en diferents internats de Nova Anglaterra, conformaran, de manera indeleble, el seu caràcter. Quan convertit en actor celebri, l'obtenció d'un Oscar, l'any 2000, partirà de nou cap a Europa, aquest cop sol, atret per l'inquietant misteri de la seu desconegut pare.

07/05/19 Celebram el Dia d'Europa: **Contes d'Europa, Un viatge per Europa a través dels seus contes de la mà d'Emmanuel Danet i gràcies al Centre Balear Europa**.

Després d'una introducció on s'explicà, què és Europa, començàrem el viatge pels seus països i els seus autors. Evidentment, no hi va haver temps de fer aturades a tots els països. Descobrírem unes faules d'Isop que fa molt de temps va viure a Grècia. Una altra aturada va ser a França on anys més tard Jean de la Fontaine també es va inventar unes altres faules ben divertides. El viatge acabà a Itàlia, on més recentment un escriptor, Italo Calvino, va contar les aventures de Marcovaldo, personatge entranyable a qui li passen unes coses ben gracioses però que també fan pensar.

08/05/19 Club de Lectura Biblioteca- Escola 3r " Como arreglar un libro mojado", Roberto Aliaga

Què faries tu si trobassis un diari per accident? Ho llegiries, o no?

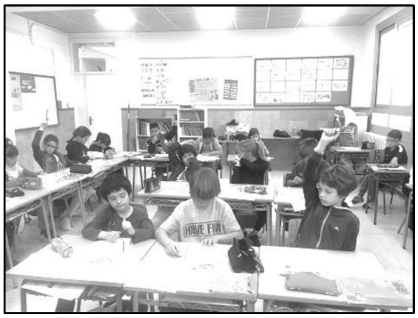

"Com arreglar un libro mojado" explica la història de Víctor i el seu intent per reparar un llibre sobre el que accidentalment ha fet pipí al parc. Sara, la seva major rival, decideix llegir el llibre, que resulta ser un diari. La recerca de l'autor del diari, que sembla trobar-se en problemes, va unir els nins en una aventura on el final no deixarà indiferent a ningú.

21/05/19 Bibliopetits "Sopa de carabassa"amb el pallaso Andreu

Com cada any compartim un matí de conte i berenada amb els nins de 3 anys de l'escola Montaura i els nins de l'Escoleta Municipal que el curs que ve ja passen a l'escola gran.

22/05/19 Club de Lectura Biblioteca- Escola 6è " Diumege al matí, al peu del salze" Dolors Garcia i Cornellà.

És la història d'un grup d'antics alumnes que, cinc anys després d'acabar primària, es retroben en una casa rural. El motiu? Desenterrar una capsa on cada un d'ells havia amagat objectes especials que simbolitzaven el passat i el futur. Una trama d'intriga on els personatges no són com semblaven ser.

31/05/19 Club de Lectura Biblioteca- Escola 4t "Como arreglar un libro mojado" Roberto Aliaga

Un llibre que ens ha enganxat des de la primera pàgina i ens ha regalat les ganes d'escriure el nostre propi diari. Una història d'amistat, de secrets, de misteri, de relacions familiars i de maltractament apte per a totes les edats.

14/06/19 Club de Lectura Biblioteca- Escola 5è " Las Brujas" Roald Dahl

"Las brujas", un clàssic que ens encanta!!

Sabries reconèixer a una bruixa? Gairebé ningú pot. El nostre protagonista aprendrà de la seva particular àvia no només a distingir-les, sinó també a enfrontar-se a elles i al seu malèfic pla per acabar amb el que més odien al món: els nens!

17/06/19 Club de Lectura Biblioteca- Escola 2n " Feliz Feroz" Hematocrítico

La Lloba Ferotge està preocupada: el seu fill és bo! Ajuda a les velletes a creuar el carrer, prepara pastissos deliciosos, ordena l'habitació, estudia molt. ¡Horrible!

Tanta sort que el seu oncle el Llop Ferotge ensenyarà a Lobito el que és ser Ferotge. Se'n sortirà?

Amb aquest llibre hem aprés que tots tenim dret a decidir què volem fer amb la nostra vida, sempre que respectem la llibertat dels altres, és clar.

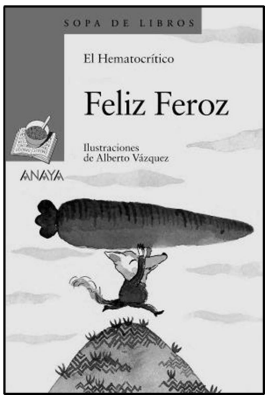

28/06/19/ Club de lectura " Mort de dama " Llorenç Villalonga

Dona Obdúlia Montcada, una dama de l'alta aristocràcia mallorquina, està a punt de morir. Darrere la seva agonia s'amaguen alguns personatges que es disputen la seva herència. És una novel·la que retrata la societat burgesa mallorquina dels anys 20. Va causar un gran escàndol social, ironia, sàtira i humorisme estan ben presents a l'obra.

Un clàssic contemporani de les lletres catalanes, tot i que cal recordar que, als seus inicis, Villalonga era anticatalanista i escrivia en castellà. De fet, va començar Mort de dama en castellà, però es va adonar que la novel·la no era creïble, que havia de ser escrita en mallorquí.

Bon estiu i bones lectures!!! Vos recoram que el CLM ens retrobam dia 20/09/19 amb la tertúlia de " Patria" de Fernando Aramburu.

Terraferida demana al nou Govern que desclassifiqui 475 hectàrees urbanitzables de la Serra de Tramuntana. El Pla Territorial permet edificar més de 14.000 habitatges dins 19 municipis declarats "Paisatge Cultural" per la UNESCO.

Aquestes 475 hectàrees de sòl vacant permeten la construcció de 14.371 habitatges i podrien encabir un mínim de 36.000 nous habitants, segons reconeix la Conselleria de Territori del Govern de les Illes a un estudi sobre el sòl vacant de Mallorca.

A tot aquest creixement s'hi sumaria a més el creixement dins el sòl urbà consolidat (plantes que permeten més alçades, per exemple) i el creixement dins sòl rústic en forma de xalets aïllats i les places turístiques a establiments hotelers. Els 19 municipis de la Serra inclosos dins la zona UNESCO (veure mapa), concentren el 22,6% del sòl vacant de l'illa de Mallorca, xifrat en un total de 2.098 hectàrees.

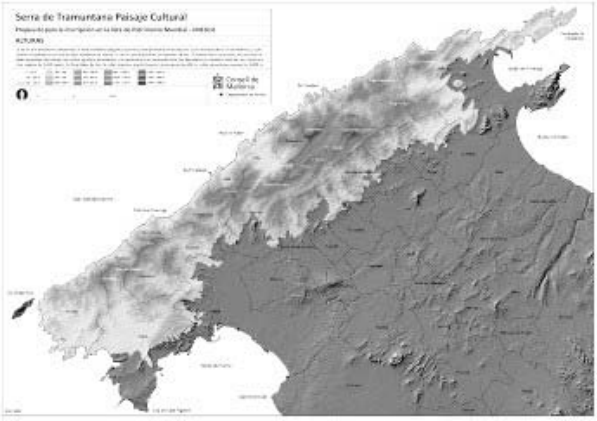

L'enorme pressió immobiliària que viu Mallorca és especialment intensa a la Serra de Tramuntana, on s'estan edificant desenes de promocions urbanístiques, com hem vist darrerament a Deià (Petit Deià), Puigpunyent, Fornalutx, Cala Llamp (Andratx) etc. Moltes persones veuen amb frustració com s'obrin nous carrers i s'aixequen promocions de luxe arreu dels pobles de la Serra, convertida en un gran mercat d'habitatge destinat gairebé exclusivament a milionaris estrangers.

EL MONTAURA ALEVÍ CAMPIÓ DE PRIMERA LLIGA B I DE MALLORCA

El Montaura Aleví es va proclamar campió de Mallorca el dissabte, dia 15 de juny, vencent a la final al Son Sardina, en el partit jugat al poliesportiu de la Salle de Palma.

El dilluns dia 17 de juny va tenir lloc a l'Estadi de Son Moix la XIII Festa del Futbol i Futbol Base, amb l'assistència de més de 3.500 persones.

La festa va ser tot un èxit i va complir amb escreix les expectatives. Es donaren cita els 109 equips campions des de la categoria de preferent a cadet del futbol base mallorquí (inclosos aquest any com a novetat els subcampions de prebenjamí). Es varen premiar els 5 millors jugadors i jugadores de cada categoria.

La FFIB i Diari de Mallorca portaven setmanes de preparació i el guió va sortir com s'esperava. Tot al mil·límetre i cura fins a l'últim detall. Son Moix va albergar novament el lliurament de fins a 120 trofeus als campions i campiones, que varen anar desfilant des de la tribuna de l'estadi mallorquinista, baixant per una escalinata, cap a la pista d'atletisme i pujar a un escenari per a l'ocasió. Sobre l'escenari, un grup de futbolistes impressionant va lliurar els trofeus als més petits. També varen lliurar trofeus el president de la Federació Balear de futbol i la directora de Diari de Mallorca, així com les autoritats presents del Govern i del Consell de Mallorca.

El dia 25 de juny va sortir a premsa un especial amb tots els protagonistes en el suplement Esport Balear de Diari de Mallorca.

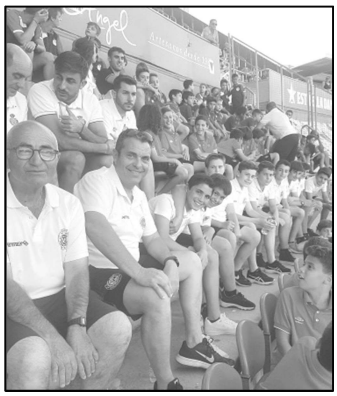

RACÓ INFÚS

Una de les fruites dolces que tenim a l'abast és el **plàtan.** Pertany a la família de les Musàcies. Aquesta família contempla des dels plàtans comestibles crus *(Musa cavendishii*), els plàtans enans *(Musa x paradisíaca*) i els plàtans per a coure (*Musa paradisíaca*). Aquestes varietats provenen de dues varietats silvestres: *Musa acuminata* i *Musa balbisiana*

Del **plàtan** destaca el contingut en hidrats de carboni, motiu del seu elevat valor calòric. Altres nutrients són el potassi, el magnesi, l'àcid fòlic i substàncies d'acció astringent; sense menysprear l'elevada aportació de fibra (del tipus fruito-oligosacàrids). Com llegirem més endavant, una joia en forma de baia.

Les espècies vegetals Musa son originàries del Indo-Malaia tropical i d'Austràlia, que probablement foren domesticades, fa devers 6.000 anys, a Papua-Nova Guinea. Des d'aquest punt s'estengué per tota Oceania i Àsia. Entorn al segle Ve. passa a Iran i Iraq i nord d'Àfrica. Continuà la seva propagació l'any 650 d.C. pel Mediterrani. Entorn al segle XIV arriba a les Illes Canàries per estendre el seu cultiu, i l'any 1516, a Amèrica de la ma dels expedicionaris espanyols i portuguesos. Observant aquestes dades, es pot dir que és una planta que, avançant cap Ponent, va donar la volta al Món en poc més de 7.500 anys. Actualment està estès el seu cultiu per 135 països fonamentalment pel fruit, però també per la fibra tèxtil, com a planta ornamental i per fabricar vi, licor o cervesa de plàtan.

El plataner és una planta herbàcia de fulles molt grosses i llargues que creixen d'una rabassa subterrània, de la que surten varis rebrots i dels que només se'n deixa un per afavorir el creixement. Aquesta planta no té la capacitat de generar llavors des de fa milers d'anys, encara que algunes varietats diploides i tetraploides produeixen unes llavors negres incrustades dins la polpa del fruit; la varietat triploide (del tipus Cavendish) mai té llavors. Per tant la difusió de la planta és vegetativa o asexual. Per estendre el seu cultiu s'empren els rebrots que es lleven de la rabassa. Aquest fet provoca que gaire bé tots els plàtans, sobre tot el Cavendish, no tinguin diversitat genètica fent-los molt vulnerables a plagues i malalties. Encara que no està en perill d'extinció, el plataner Cavendish (popular a Europa i Amèrica) es podria tornar inviable a gran escala i també comercialment en el pròxims 10 o 15 anys. Això va passar amb la varietat "Gros Michel", el seu predecessor, en la dècada de 1820. En condicions ideals, en el plataner,

fructifiquen totes les flors femenines de cada viola (espiga), adoptant una aparença dàctilo-forma formant unes fileres, que hom anomena “mans”, hi pot haver entre 5 i 20 mans per viola. No ni ha més perquè es talla el capell (capullo) terminal per evitar que absorbeixi totes les energies de la planta. En total una planta pot produir de 300 a 450 plàtans per viola i pesar entorn als 50 kg. El fruit és una falsa baia epígina de 7 a 30 cm de llargària i fins 5 de diàmetre, que s’anomena **plàtan**, i que forma una viola compacte. Esta coberta aquesta baia per un pericarpi coriaci verd a l’exemplar immadur i groc intens, vermell o mesclat de verd i blanc quan ha madurat. És de forma lineal o falcada, entre cilíndrica i marcadament angulosa segons les varietats. La popa és de blanca a groga, rica en midó i dolça; que pot resultar un poc astringent o gomosa pel seu contingut en làtex, farinosa i seca

Aquesta fruita és dolça, saborosa i fàcil de menjar; basta pelar-la per tot d’una assaborir el seu exquisit sabor, per això és la més popular entre la població infantil. Per les seves propietats nutritives, els seu consum es molt recomanat pels infants, els joves, els adults, els esportistes, les dones embarassades o mares lactants i les persones majors; es a dir: Tothom. Té cabuda en totes les dietes, incloses les de diabetis o pèrdua de pes, però sempre tenint en compte la quantitat que es consumeix. Hi ha la creença que es una fuita molt calòrica, no hi ha dubte que ho és però facem un joc, el compararem amb una poma. Un plàtan normal i sense pell pesa 80 grams aproximadament, mentre que una poma no molt grossa sense pell ni llavors pesa aproximadament 150 grams i les calories per un i l’altra són 66 i 70 respectivament.

Composició per 100 grams de popa comestible de plàtan

Calories, 85; Hidrats de carboni (g), 20,8; Fibra (g), 2,5; Potasi (mg), 350; Magnesi (mg), 36,4; Provitamina A (mcg), 18; vitamina C (mg), 11,5; i àcid fòlic (mcg), 20. A més disposa d’aigua (74,90 g), retinol, tiamna, riboflavina, niacina, àcid pantotènic, vitamina B6 i B12, calci, coure, ferro, manganès, fòsfor, fluor, seleni, zinc i sodi (1 mg).

Per acabar, pel seu contingut en potassi i baix en sodi, resulta recomanable per aquelles persones que pateixen hipertensió arterial o afeccions de vasos sanguinis y cor. Si bé, per aquest fet, convé que les persones que pateixen insuficiència renal vagin en compte amb el seu consum. No obstant, aquelles persones que tenen prescrit prendre diürètics, que eliminen potassi, i les persones amb bulímia, degut als episodis de vòmits auto-induïts, que també tenen pèrdues d’aquest mineral, les convé el consum del **plàtan**.

Arribats aquí, hom es demana, i com puc conservar **els plàtans**. En primer lloc no separar-ne cap de la ma fins el moment del seu consum, es conserven millor. I després els podem guardar al frigorífic dins una bossa hermètica o un tàpex juntament amb una llimona. Té una explicació: el plàtan és “climatèric” (madura molt i es perd), mentre que la llimona és “no climatèrica” (no madura, es podreix). La llimona produeix etilè auto-catalític dins el lloc hermètic i conserva els plàtans entre 8 i 10 dies i sense ennegrir, que això afecta a la vista encara que no al gust.

Fins la pròxima!!

Domingo Llull

LA BONA CUINA

Sopa freda de porros, peres i patates.
(Aquesta sopa freda i dorada, amb un punt de dolçor, és deliciosa per un dia d'estiu)

Preparació: 10 minuts, més 30 minuts de frigorífic

Cocció: 25 minuts

Comensals: 4

Ingredients: 2 cullerades d'oli d'oliva
225 g de porros nets i tallats
150 g de patates pelades i tallades en daus
2 peres pelades, descoratjades i tallades en daus
10 / 12 brins de safrà
1 litre de brou de verdures
Sal i pebre bo

Per decorar: porradell (*) fresc i picat

Per servir: 4 cullerades de iogur desnatat

Elaboració:

1.- Posau una cassola al foc amb l'oli. Afegiu els porros i les patates, remenant freqüentment devers 5 minuts.

2.- Afegiu les peres, el safrà i el brou. Tot d'una que comenci a bullir baixau el foc i tapau. Ha de coure a foc lent devers 15 minuts o fins que les patates, el porro i les peres siguin blanes.

3.- Es deixa refredar un mica. Batreu el conjunt amb la batedora de ma, a fi d'aconseguir una mescla homogènia. Posau la sal i el pebre bo al vostè gust

4.- Deixau refredar la sopa, per això, tot d'una que pugeu, posau-la al frigorífic al manco 30 minuts o fins que s'hagi de servir. Al servir-la, disposau d'una cullerada de iogur a cada plat, un polsim de pebre negre recent molt i una miqueta de porradell picat.

Variació: Aquesta sopa es pot servir calenta. Fareu els mateixos passos, només hi afegireu un cullerada de curri en pols en el pas 2.

Nutrients per cada ració:
- Calories, 104
- Hidrats de carboni, 17 g
- Proteïnes, 4 g
- Grasses, 2 g (sense grasses saturades)
- Colesterol, 0
- Sodi, 220 mg

Bon profit!!!

Domingo Llull

(*) és "cebollino" en castellà.

Origen dels productes analitzats a números anteriors

Producte	Origen
Taronja	Índia, Vietnam i sud-est de la Xina
Pebres	Mèxic, Bolívia i Perú
Albergínies	Índia, Birmània i sud de Xina
Ciurons	Iran o Persia
Mongetes	Mèxic, Perú i Amèrica central
Peres	Àsia occidental
Pomes	Xina, Kazakhstan i Kirguizistan
Codonys	Iran i Iraq.

I M A T G E S D'A H I R

Torrent de Biniarroi, 1954 – Carrer de sa Creu

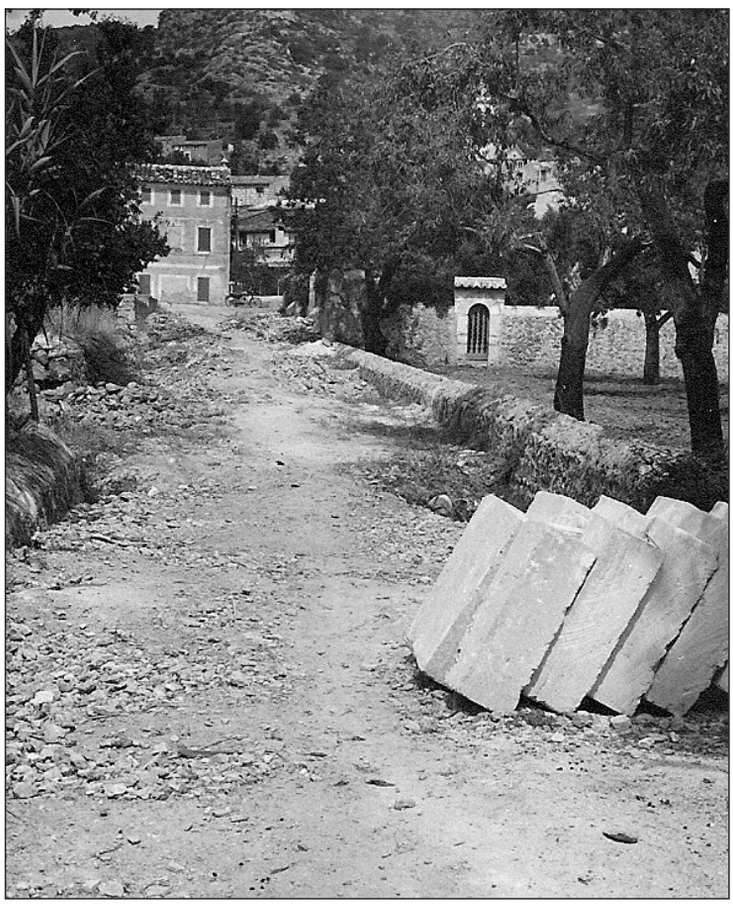

Un tram del torrent ja cobert,
que va passar a ser el carrer de sa Creu actual.
És el carrer que va cap a la zona de l'escola i piscina

Les obres s'inauguraren
per les festes de sant Joan de 1988

El torrent de Massanella ja es troba documentat en el segle XIV com a "torrent que baixa de les muntanyes", "torrent de sa Coma Roja" o torrent de Son Bonafè, referint-se a trams confrontats amb finques conegudes amb aquests noms.

Aquest torrent drena quasi la totalitat del terme de Mancor, i presenta una gran quantitat d'afluents; el torrent de Biniarroi n'és un. També el torrents de Biniatzent, d'Escorca i dels horts o de Caimari.

El Torrent de Biniarroi, avui carrer de sa Creu, estava descobert i recollia les aigües que baixaven de tota la conca de Biniarroi, sa Font Garrover, les que baixaven de Son Tomeu, sa Vileta, sa Canaleta i algun altre per anar a desembocar al torrent de Massanella.

Aleshores en el poble no hi havia aigua potable ni aigües residuals, la gent emprava les de la cisterna, si en tenien, o anaven a sa Font amb la gerra a cercar-ne, també a rentar-hi.

El dia 8 d'octubre de 1957, un fort temporal d'aigua, va destrossar part dels carrers i el seu clavegueram. Els trams coberts del torrent de Biniarroi varen quedà espanyats en diferents punts. L'any 1960 la Comissió de Serveis Tècnics de la Diputació, va concedir un subvenció de 174.966 PTA per reparar tots els danys causats pel temporal. L'any 1970, el Servei Hidràulic de Balears va realitzar l'obra d'encarrilament i sanejament del tram del torrent de Biniarroi, entre el final del clavegueram i el Pou Públic, per un import de 2.201.287 PTA; el 75% aportat pel Servei i la resta d'un préstec de l'Ajuntament a la Diputació.

Fotografia: J. Rosselló

Comentaris: Gabriel Pocoví Pou, *Pastora*

I M A T G E S D'A H I R

CE MONTAURA, ANY 1953 – FESTES SANT JOAN

Amb motiu de la celebració del 50è aniversari de la fundació del CE Montaura, l'any 1995, l'Ajuntament va publicar, escrit per Biel Fiol, un llibret, resumint la trajectòria de l'equip al llarg dels cinquanta anys.

Fou a la tardor de l'any 1945, un grup de mancorins fundaren el CE Montaura, per donar una sana distracció a la joventut mancorina en aquells anys trists de la postguerra. En fou el primer president, en Joan Martorell Reynés, *Trapenso*, propietari d'una barberia ubicada a l'actual plaça de Baix, lloc on eren freqüents les tertúlies esportives. La publicació de "Nuestro Pueblo" de la primera època, anys 1945-48, sota l'empenta de Mn. Miquel Bonafè, es capellà *Barraqueta,* es feu ressò de la trajectòria del club als seus inicis.

L'equip Montaura, la temporada 1952-1953, va participar en el torneig de la "OAR Aguilas", depenent de l'Acció Catòlica, proclamant-se campió de pobles i campió de Mallorca, després de vèncer al Luna Parque (3 a 1), campió de Palma, a Capdepera, el dia 19 de juliol de 1953.

A la fotografia podeu veure: drets, d'esquerra a dreta, Pep Martorell, *Vallaquet;* Pep Moranta, *Rengo;* Miquel Vallori, *Sereneta;* Antoni Morro, *Xisquetó,* que va fer la treta d'honor i que durant molts d'anys va jugar a la primera divisió; Joan Moranta, *Rengo;* Jaume Grau, *Saig;* Gabriel Sampol, *Tivet.* Davant, acotats, d'esquerra a dreta, Simó Martorell, *Prim;* Gori Balaguer, *Forn Nou;* Pedro Amer , *Ullot;* Jaume Estrany, *Tonet;* Joan Martorell, *Prim.*

Foto de Miquel Vallori *Sereneta*, arreglada per Eduardo Rovira

Comentari: Gabriel Pocoví Pou, *Pastora*

PER RECORDAR

Nou encarrilament torrent de Biniarroi, inaugurat durant les festes de Sant Joan de 1988

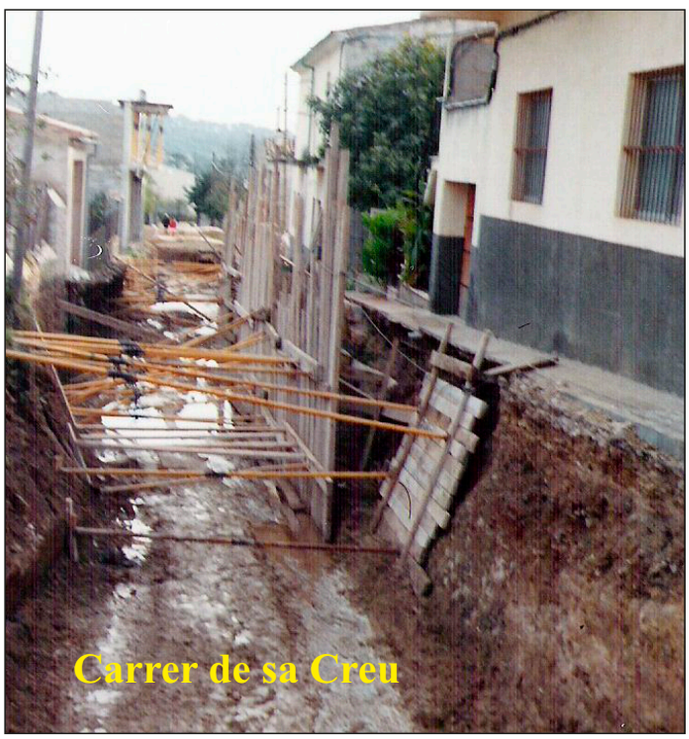

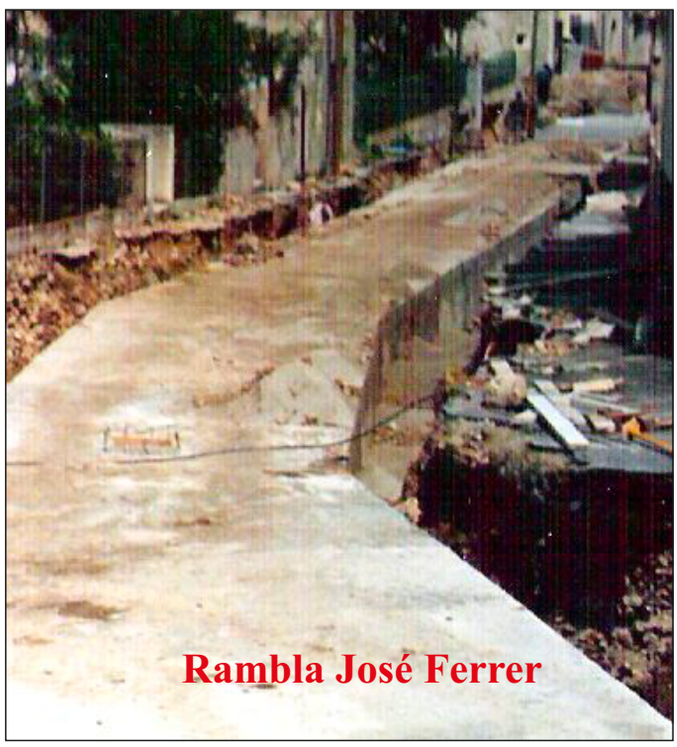

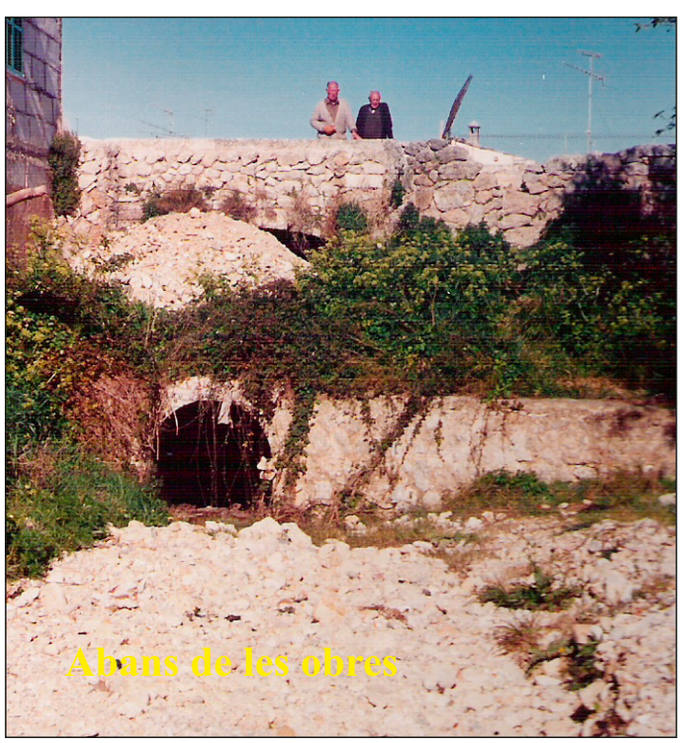

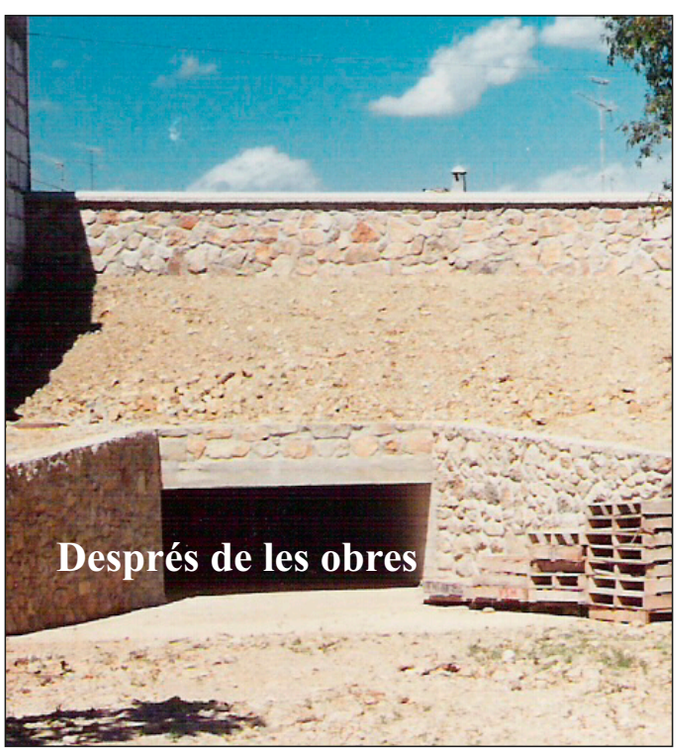

Fotografies, arxiu de Gabriel Pocoví Pou, *Pastora*